Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 229 (479) ◆ Вівторок, 1 грудня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

УКРАЇНА — РІК ПІСЛЯ РЕФЕРЕНДУМУ: ТІЛЬКИ ПРАЦЯ ПРИНЕСЕ ДОБРОБУТ

Прописні істини у святковий день

Сьогодні — найбільше свято нашого народу. Бо якщо 24 серпня за незалежність України висловилася Верховна Рада, то 1 грудня — весь народ.

Мирне, достойне, демократичне утвердження Україною своєї незалежності справило позитивне враження на цивілізований світ, та й нас усіх, які виявилися здатними на це, піднесло у власних очах.

Відтоді минув рік. Цілий рік. І всього лише один рік.

За цей час ми, здається, затямили, що незалежність — то не готовий шматок хліба з маслом, а тільки можливість вільно вирощувати хліб і збивати масло у власному домі для власних потреб і на продаж. Спожити можна тільки те, що здобуто працею. Та такою, щоб і працюючим вистачило, і до непрацездатного потрапило в достатній кількості.

Чи є у нас здобутки на шляху незалежності? Безперечно. Розбудова держави йде безупинно.

Чи є у нас прорахунки? На жаль, є. І чималі. Ось тільки один, зримий для всіх. Зашкарубла система торгівлі дозволяє різного роду спекулянтам через численні «чорні діри» баз і магазинів висотувати вироблений державними підприємствами, тобто всім народом, товар, і продавати його тому ж народові за три ціни, залишаючи колосальну різницю в кишені спекулянтських кланів. Дехто намагається представити цих спритників бізнесменами. Лжа! Бізнес — це діло. Діло, в яке людина вкладає свої кошти, свою енергію, талант, працю. І виробляє потрібний суспільству товар чи надає послуги. Бізнесмен в соціальному партнерстві з робітником веде країну до розквіту, спекулянт нашої, постсовкової проби — до соціального вибуху, до накопичення критичної маси справедливого гніву народного. А демагоги, здатні використати той гнів собі на користь, завжди знаходились...

Здається, наша виконавча влада зрозуміла, на які сили в суспільстві слід спиратись і з якими явищами вести нещадну боротьбу. І отримала підтримку влади законодавчої. Тепер справа за тим, щоб навколо наведення елементарного порядку у всьому великому домі, який зветься Україною, згуртувати все краще, що є в суспільстві. Як і навколо проведення ринкових, соціально орієнтованих реформ.

З цим ми й вступаємо у другий рік незалежності. А також з усвідомленням того, що не можна працювати як при соціалізмі, а жити як... Втім, трясця з ними, з тими «ізмами». Один китайський керівник недавно сказав, що то все одно, яке прізвище матиме лад, соціалізм чи капіталізм, головне, щоб зростав добробут людей.

Останнє — ото є достойна мета і незалежної України. І досягнення її, вибачте за ще одну прописну істину, залежить від кожного, хто здатен працювати.

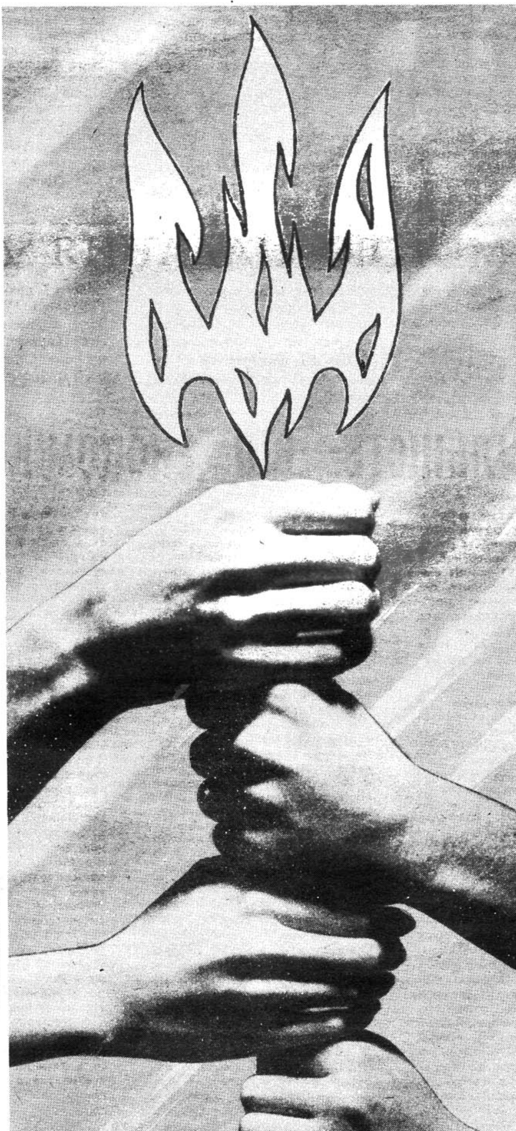

ЧУЖІ ВІЙСЬКА СИТУАЦІЇ НЕ УТРИМАЮТЬ

Як уже повідомлялося, Президент України Леонід Кравчук прийняв особистого представника секретаря НБСЄ з питань Придністровського конфлікту Адама Ротфельда. Після зустрічі Л. Кравчук люб'язно погодився відповісти на наші запитання.

— Леоніде Макаровичу, чи вичерпав себе чотиристоронній механізм розв'язання «придністровського вузла»?

— Ми саме сьогодні це обговорювали. Чотиристоронній механізм має стати більш активною силою. Якщо говорити відверто, то він може підключити й Президентів чотирьох держав. З боку НБСЄ можливі допомога і участь у розв'язанні окремих проблем. Але політичні рішення прийматимуть Молдова, глави держав... Тобто відсторонити від розв'язання придністровської проблеми чотиристоронній процес було б помилкою. Це розуміє і делегація НБСЄ, з якою сьогодні була зустріч.

— Чи торкалися сторони під час бесіди питання перебування російських військ на території Молдови?

— Так. В інформації делегації НБСЄ це було. Вони підтримують те, про що ми не раз говорили: війська мають бути виведені. Проте треба подумати, коли це буде зроблено і яким чином, які будуть наслідки цього кроку, чи виводити їх до вирішення статусу Придністров'я? Адже коли кажуть, що війська у Придністров'ї потрібні, то мотивують тим, що триває конфлікт, а війська — єдина сила, яка не дає йому стати великомасштабним. Але ця ситуація може змінитися, коли парламент Молдови прийме рішення про статус Придністров'я. Тоді війська були б не потрібні. Бо історія ніколи не знала, щоб чужі війська тривалий час могли утримувати ситуацію. Адже це утримання з допомогою сили, а не завдяки політичним і парламентським рішенням.

Інтерв'ю провів Тарас ПЕТРІВ.

У постійних Комісіях Верховної Ради

30 листопада продовжували роботу постійні Комісії Верховної Ради України. Народні депутати працюють над проектами законодавчих актів, які розглядатимуться на пленарних засіданнях у грудні, обговорюють інші питання.

Засідання Комісії з питань правопорядку та боротьби із злочинністю відбулося з участю керівників державних правоохоронних органів. Проаналізовано готовність до подальшого обговорення сесією питання «Про хід виконання законів і постанов, прийнятих Верховною Радою України з питань законності і правопорядку. Внесення відповідних змін і доповнень до чинного законодавства». Слухання цього питання розпочалось позаминулого тижня.

Комісія з питань оборони і державної безпеки завершувала доопрацювання закону про цивільну оборону, що має розглядатися на сесії у другому читанні. Було також обговорено одержані з інших комісій, заінтересованих установ і організацій пропозиції щодо змін і доповнень до законів про національну гвардію, службу безпеки та про соціальний захист військовослужбовців.

Провідним серед питань, розглянутих на **засіданні Комісії у справах жінок, охорони сім'ї**, материнства і дитинства була підготовка до наради спільно з керівниками відповідних міністерств і відомств, яка має виробити рекомендації щодо нарощування в Україні виробництва товарів дитячого асортименту.

Комісія у справах молоді проаналізувала підсумки міжнародної конференції з проблем захисту підростаючого покоління в умовах зміни суспільно-економічних відносин, яка відбулася 25—28 листопада в Києві. Розпочато також роботу над проектом Конвенції про права людини в Східно-Євразійському регіоні.

Група депутатів із Комісії у питаннях екології та раціонального природокористування виїхала в Луганську, Донецьку, Запорізьку та Дніпропетровську області. Мета відрядження — проаналізувати стан дотримання вимог закону про охорону навколишнього середовища. Підсумки перевірки намічено розглянути в грудні на засіданні комісії в Дніпропетровську.

Прес-центр Верховної Ради України.

Державна комісія по проведенню грошової реформи в Україні

РІШЕННЯ № 17

від 16 листопада 1992 р.

Київ

Національному банку України забезпечити повернення з Центрального банку Російської Федерації не проведених ним розрахункових документів по платежах за серпень—вересень 1992 року та зарахування коштів на рахунки українських платників.

Голова Державної комісії, Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА.

З МЕТОЮ НАДАННЯ ДОПОМОГИ

До Києва прибула група фахівців дослідницької служби конгресу Сполучених Штатів Америки на чолі з заступником її директора Вільямом Робінсоном. У складі групи досвідчені експерти з проблем громадської та зовнішньої політики, економіки, права, законодавчого процесу та інформатизації.

Під час перебування в Україні вони будуть знайомитися з практикою роботи Верховної Ради, її структурою, законотворчим процесом, науково-дослідним та інформаційним забезпеченням діяльності парламенту з метою з'ясування можливостей надання практичної допомоги у вирішенні цих питань.

Прес-центр Верховної Ради України.

СТАБІЛЬНІСТЬ: ВІД ЕКОНОМІКИ — ДО ПОЛІТИКИ

Рік тому, йдучи на виборчі дільниці, всі ми розмірковували: що ж незалежність дасть кожному з нас, а через нас — усьому народові. І попри шалений опір шовіністичних, сепаратистських та інших деструктивних сил півострова, все ж 54,3 відсотка кримчан підтвердили Акт Верховної Ради України про незалежність нашої держави.

На жаль, наші сподівання поки що не виправдалися. У своєму глибокому і обгрунтованому виступі на сесії ВР України новий прем'єр-міністр Л. Кучма назвав основні причини жалюгідного стану економіки. В Криму, як у кривому дзеркалі, відбивається нинішній стан усього українського суспільства. Насамперед, по суті, відбулося змикання корумпованих структур із правоохоронними органами

У 1989 році я працював у Вірменії в складі оперативно-слідчої бригади МВС СРСР. Ми тоді були очевидцями початку так званого міжнаціонального конфлікту між Вірменією і Азербайджаном. З усією відповідальністю хочу сказати: не було ніякого конфлікту. Просто державно-чиновницький апарат цього регіону відчув, що його «діяльність» можуть викрити і притягти до відповідальності. З цією метою були використані найрізноманітніші засоби, зокрема і роздування міжнаціональної ворожнечі. У що це вилилося, ми бачимо сьогодні: прості люди воюють, а самі витоки залиті кров'ю, і вже нікого не цікавить, що було спочатку.

Такий же варіант проглядався і в Криму. Я про це казав виборцям, висловлювався в пресі, по радіо. Я добре уявляю собі, чим подібний розворот подій може скінчитися. Сьогодні вже багато з тих, хто ставив свої підписи за проведення Всекримського референдуму, відмовляються від своїх необдуманих дій. Вони нарешті прозріли. Таких на півострові переважна більшість. Але спроба змінити ситуацію в Криму, дестабілізувати її, залишається. Адже тіньовий капітал плаває, його треба легалізувати. А ми знаємо, що рибка в каламутній воді ловиться краще, ніж у чистій джерельній.

І коли ми провели перший Всекримський конгрес депутатів усіх рівнів «За громадянський мир і міжнаціональну злагоду», ми стали небезпечні для представників тих комерційних структур, які виросли на злочинному капіталі. Бо, займаючись політикою, кажучи народові правду, народні депутати перекреслювали, зводили нанівець надії економічних диверсантів. Тоді мене як одного із зачинателів боротьби з мафією в Криму жорстоко побили, і я майже півроку пролежав у лікарнях. Але я твердо стою на своєму: економіку треба піднімати і робити бізнес чистими руками, з чистою совістю, як це робиться в усьому цивілізованому світі.

Не відмовилися поки що окремі деструктивні сили півострова від своїх цілей, прагнуть за всяку ціну розпалити національний конфлікт на півострові. Йдуть спекуляції навколо Чорноморського флоту, Севастополя... До речі, як Касатонов може командувати флотом в Україні, будучи першим заступником Головнокомандуючого ВМФ Росії? Невже наш шановний Президент Леонід Макарович Кравчук чекає, поки Касатонов розпродасть увесь флот комерційним структурам? А ми так сподівалися на справедливе розв'язання, хоч і надуманої, проблеми ЧФ після серпневої зустрічі в Мухалатці Президентів України й Росії... Мене дивує, чому наша держава не дає рішучої відсічі антиукраїнським діянням Касатонова? Пора, нарешті, покласти край військовій присутності іноземної держави в Україні. Це, я впевнений, стабілізувало б ситуацію на півострові.

Прикро, але своїми національними амбіціями (хай і об'єктивними) ми зруйнували фінансову систему, порушили нормальні економічні зв'язки з республіками колишнього СРСР. Катастрофічно падає рівень життя. І все ж відрадно, що помаленьку відходимо від України в червоних шароварах і вишитих сорочках. Але на націоналізм треба перехворіти. Через цей шлях пройшли всі держави, які здобували незалежність. Тут нема нічого страшного. Все нормально. Та основне — економічна стабільність.

І ще про одне. В Криму — антиукраїнська преса. Коли, наприклад, Україна дала на повернення кримських татар 7,3 мільярда карбованців і ще півтора мільярда виділила як дотацію Республіці Крим, газети обминали це мовчанкою. А тепер, коли Росія виділяє півмільярда карбованців на програму повернення депортованих народів, преса на всі лади розхвалює і по-своєму коментує все це. Начебто й не було мільярдних коштів з України.

На закінчення скажу: ми мусимо досягти (зобов'язані зрештою) стабільності в політиці.

Вадим КОЛЕСНІЧЕНКО, народний депутат Республіки Крим, юрист.

Продиктовано в номер

КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАВЕРШИЛАСЯ. ПРОБЛЕМИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ

Другий, завершальний день науково-практичної конференції «Актуальні проблеми управління територіями в Україні» був відданий широким дискусіям практиків: представникам державних адміністрацій, головам і працівникам Рад усіх рівнів. Відштовхуючись від попередніх доповідей, розвиваючи думки, висловлені науковцями і керівниками держави, усі промовці погоджувалися: над влаштуванням територій думати треба. Але сьогодні немає нічого важливішого, ніж дбати про розвиток господарства, примноження багатства України, яке тане на очах, зміцнювати нашу державність.

Наприкінці роботи конференції Президент Л. Кравчук і , Голова Верховної Ради України І. Плющ відповіли на запитання присутніх.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

РОЗРАХУНОК НА ОБМАН

Недільний мітинг прихильників Криму в складі Росії зібрав у Сімферополі щонайбільше 200 чоловік. Організували його РДК разом з Республіканською партією Криму, Соціалістичною партією трудящих Криму, Союзом комуністів Криму, регіональними відділеннями Ліберально-демократичної партії і партії «Славянское единство». Мітинг присвячено першій річниці Всеукраїнського референдуму і виборів Президента. Майоріли прапори СРСР, російських монархістів. РДК, було виставлено карту Росії — не просто в кордонах колишнього Союзу, а й з Аляскою, Польщею, Фінляндією. На мітингу не було голови РДК й Республіканської партії Криму Ю. Мєшкова, Він разом з іншими функціонерами вилетів до Москви, щоб добитися там виступу на з'їзді народних депутатів РФ... від імені кримчан. Тим часом учасники мітингу, який проходив в антиукраїнському дусі, звернулися до парламентів держав СНД та до ООН з вимогою «захистити росіян Криму від українського націоналізму».

Напередодні радіо і ТБ Росії передали повідомлення ІТАР—ТАРС про масовий мітинг, що нібито відбувся у суботу в Севастополі. Заступник начальника Ленінського РВВС Севастополя А. Олійник спростував це повідомлення. За його словами, 28 листопада група з кількох десятків осіб зробила спробу провести несанкціонований мітинг, але на сторожі закону стала міліція. Санкціоновані збори відбулись біля міського будинку культури, там мітингувало 47 чоловік. От, власне, й увесь «масовий мітинг».

Олександр ПІЛАТ.

Творити, як собор

До 1 грудня

Підполковник, член виконкому Чернігівської філії Спілки офіцерів України Анатолій Покришень торік 1 грудня голосував разом з дружиною за незалежність і за Левка Лук'яненка. Чи справдились його надії, сподівання?

— Я повернувся на рідну Чернігівщину з Таджикистану, де служив 10 літ,— сказав він.— Річницю референдуму зустрічаю без песимізму, в гарному настрої, адже служу вже не в імперській армії, а в Збройних Силах рідної України. Я задоволений, що вони дедалі впевненіше стають на ноги, що ми не піддалися на вмовляння й погрози московських політиків щодо створення спільної армії СНД. Що з цієї затії вийшло, наприклад, у Таджикистані, де не мають власних збройних сил, я добре знаю. Щойно отримав листа з Курган-Тюбе. Знайома нашої сім'ї оповідає про те, як вирізали всіх моїх колишніх сусідів-таджиків, як вона сама стала біженкою, потрапила з дітьми під бомбардування. Без власної національної армії таджики поділилися, розпочали братовбивчу війну. Слава Богу, в нас цього нема!

— Анатолію Митрофановичу, але ж становлення українського війська проходить нелегко...

— Я згоден з вами. В армії багато імперського баласту, непрофесіоналів. Спілка офіцерів України одержує багато листів офіцерів-українців, які бажають служити по-справжньому Вітчизні. На жаль, їхні місця частенько займають чужі нам за духом, ідеями люди. Скажімо, днями в одному чернігівському полку була перевірка. Військова частина вигнала техніку в поле й чекала, мерзнучи, поки приїде генерал. Навчання не провели, а бензин спалили. А генерал глянув на техніку й поїхав. Очевидно, такої «боєздатності» військ він бажає.

— І все ж паростки нового в українській армії помітні?

— Звичайно. Військо України будується на демократичніших засадах, ніж армія колишнього СРСР. З урахуванням думок, бажань з місць, завдяки газеті «Народная Армия» йде творення військової доктрини, армійського Статуту. У Чернігові вже не раз відбувалися з'їзди офіцерів, на яких ті вирішували питання соціального захисту військовослужбовців, порушували інші важливі проблеми. Цього ж раніше ніколи не було! Нарешті у ротах та батальйонах, штабах почали вивчати власну у..їнську військову історію, рідну мову, а не збанкрутілі партійні догмати. З яким задоволенням у моєму військовому підрозділі ми зробили народознавчу світлицю! З приємністю помічаю, що дедалі більше колег починає говорити батьківською мовою. Важливий і такий штрих: офіцери й солдати не бояться вже ходити до церкви, до Бога. Я сам хрестив свою дочку Софію у П'ятницькій церкві УПЦ Київського патріархату.

— Як справи у вашій філії Спілки офіцерів України?

— Уявляєте, ще у вересні минулого року перші оголошення про збори нашого осередку в моєму підрозділі підступно зривалися, нас обзивали бандерівцями. А тепер СОУ є навіть у штабі армії. До голосу соувців прислухаються у разі кадрових переміщень-призначень, коли вирішують інші проблеми. Отже, зрушення й тут помітні.

— І все ж, як я зрозумів, труднощів вистачає.

— Так. І квартир бракує, і зарплати низькі. Проте я готовий зі своєю сім'єю потерпіти, закликаю до цього й колег. Самостійну Україну треба будувати, як собор. Чим більше нас стоятиме з кельмою та цеглиною на риштуваннях у негоду, у спекотні дні, тим швидше досягнемо заповітного.

Інтерв'ю провів Сергій ПАВЛЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».
Чернігів.

Хочемо жити в зоні

На Закарпатті одночасно із всеукраїнським проходив і обласний референдум: жителі краю висловлювали власну думку щодо надання йому статусу спеціальної самоврядної території. Але, підкреслю, у складі суверенної і незалежної України. 78 відсотків мешканців регіону підтримали цю пропозицію.

На жаль, минув рік, а проблема позитивно так і не вирішена. Запропоновані нами проекти відповідного закону загальмувалися десь у кабінетах уряду. Зволікається також розгляд питання про вільну економічну зону на Закарпатті — першого серйозного кроку на шляху до розширення самоврядності в регіоні. Хоча надання області цього статусу дозволило б зняти багато наболілих політичних, соціально-економічних та національно-культурних проблем.

Перебуваючи нещодавно на Закарпатті, Президент України Леонід Кравчук знову підтримав прагнення мешканців краю жити і діяти у вільній економічній зоні на благо всієї держави. Дуже хотілося б, аби до його думки та позиції 78 відсотків закарпатців нарешті прислухалися Верховна Рада та новосформований Кабінет міністрів на чолі з Прем'єром Леонідом Кучмою.

Жителям регіону до вподоби його програма виходу з небезпечної кризи. Як кажуть, дай Боже йому снаги її здійснити. Одержавши статус вільної економічної зони, більше могли б допомогти урядові в цьому і працьовиті та підприємливі мешканці нашого краю.

Іван ЦУРКО, головний лікар обласної лікарні, заступник голови облради на громадських засадах.
Ужгород.

Не треба ейфорії

Сьогодні, оцінюючи здобутки в державотворенні, навряд чи маємо досить підстав переживати почуття «глибокого задоволення». І хоча з самого початку було зрозуміло, що країну на шляху до істинної незалежності чекають важкі випробування, все ж ближче майбутнє бачилося у привабливішому світлі, ніж виявилося насправді.

Вступ України в нове союзне бутафорське утворення — СНД, байдужезлочинна безпорадність колишнього фокінського уряду, зволікання реформ серйозно підривали й підривають наш міжнародний авторитет. В умовах, коли в міждержавних відносинах республік колишнього СРСР продовжує існувати великодержавний диктат з боку Росії, а українська національна армія, в якій 80 процентів генералітету — росіяни, ще не стала надійним щитом, важко зрозуміти одностороннє ядерне роззброєння України. З історії відомо, чим закінчилося в 1918 році подібне наше роззброєння. Вважаю за головний прорахунок, і Президента України також, що політика здійснюється з позицій: аби не розгнівити Росію. А повинна бути позиція обстоювання національних інтересів своєї держави.

Звичайно, в коректних формах і в рамках чинного міжнародного права.

Прийшов новий уряд. З'явилися нові надії. Так і живемо: від надії до надії...

Анатолій ГРИЗУН, член Спілки письменників України, депутат Сумської Ради народних депутатів.

Минув не рік, минула вічність

У мене таке відчуття, що минув не рік, а ціла вічність. Стільки важливих подій сталося за цей час, що якби мені раніше хтось про це сказав, ніколи не повірив би. Причому те, що ще вчора здавалося неможливим, наступного дня ставало реальністю.

Тяжким, дуже тяжким видався цей рік нашому народові. Загострилася економічна криза. Життєвий рівень падає не щодня, а щогодини. Безпросвітні черги, порожні полиці магазинів, неймовірна дорожнеча. Натомість мільйонами наліво й направо розкидаються, як це сказав новий прем'єр, високі службові особи. Вивозиться, розкрадається народне добро, процвітають корупція, мафія. На ідеї незалежності гріють руки і багато тих, хто перефарбувався з червоного у синьо-жовтий колір, і багато новоявлених демократів. Змінивши форму, вони не змінили зміст, тобто суть свою. Саме тепер легко черговий раз обдурити народ, що і намагаються зробити соціалісти. Це їх останній шанс. Вони добре знають: якщо уряд Кучми стабілізує обстановку, тоді буде пізно.

Так, складно нам нині. Але здобули ми головне — незалежність. І тільки разом можемо вирватися з прірви, в яку нас дехто затягує і штовхає.

Я знаю, що переважна більшість наших працівників підтримує політику, яку здійснює Президент. Великі надії покладаємо і на новий уряд, який очолює, нарешті, прагматик.

Олександр ТКАЧЕНКО, полковник міліції.
Хмельницький.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Міністерство транспорту України

З метою забезпечення умов, необхідних для становлення і розвитку національної транспортної системи та вдосконалення державного регулювання транспортним комплексом України, постановляю:

1. Визначити такі основні завдання Міністерства транспорту України:

проведення у життя державної політики в галузі транспорту;

здійснення заходів щодо створення національної транспортної системи;

забезпечення безпеки на всіх видах транспорту та надійності його роботи;

розробка та реалізація заходів щодо взаємодії всіх видів транспорту та координація їх діяльності;

підготовка проектів нормативних актів з питань транспорту;

формування і розміщення державних замовлень;

розробка та обгрунтування проектів цільових державних програм розвитку транспорту і шляхів сполучення;

формування основних напрямів економічної, науково-технічної, соціальної політики та екологічної безпеки на транспорті;

участь у зовнішньоекономічній діяльності в галузі транспорту, представлення за дорученням Кабінету Міністрів України інтересів держави з питань транспорту в міжнародних організаціях і укладання в установленому порядку міжнародних договорів (угод);

організація роботи для здійснення заходів щодо сертифікації, класифікації та технічного нагляду за транспортними засобами і технологічним устаткуванням;

формування тарифної та державної інвестиційної політики на транспорті;

контроль за використанням державної власності на транспорті, сприяння роздержавленню та демонополізації у галузі транспорту;

координація діяльності установ та організацій, що забезпечують виконання державних функцій на транспорті.

2. Рішення Міністерства, прийняті в межах його компетенції, є обов'язковими для центральних і місцевих органів державної виконавчої влади, органів місцевого і регіонального самоврядування, а також підприємств, установ і організацій усіх форм власності та громадян.

Міністерство не втручається в господарську діяльність підприємств і організацій транспорту, крім випадків, передбачених законодавством.

3. Для виконання визначених цим Указом основних завдань Міністерства створити в його структурі департаменти авіаційного, автомобільного, залізничного, морського і річкового транспорту та автомобільних шляхів, передавши їм функції органів управління від державних адміністрацій авіаційного, залізничного та морського транспорту України, Державної корпорації «Укравтотранс», Державної акціонерної судноплавної компанії «Укррічфлот» та Українського державного концерну по будівництву, ремонту і утриманню автомобільних шляхів.

4. Кабінету Міністрів України привести Положення про Міністерство транспорту України і його структуру у відповідність з цим Указом.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ.
26 листопада 1992 року

З пошти

НЕ ЖИВЕМО — ІСНУЄМО

Як тяжко стало жити нам, колишнім робітникам, які все життя трудилися чесно й віддано для своєї України. Дивно дивитися тепер на все, що твориться в нашій молодій державі. Немає сталих цін на продукти та промислові товари. Хлібина коштує в одному магазині 5 купонів, в іншому — 15. Макарони — 100—132 купони. Дуже наїсися ними. Немає олії, маргарину, масла. А це продукти першої необхідності. Хто все це відібрав у нас!

У нашому місті вже два тижні немає газу, кажуть, не буде його до Нового року. Кип'ятильником варимо їжу. В аптеці ліків не купиш. Колись, бувало, підеш на базар, набереш продуктів, яких захочеш. Тепер там усе завалено іноземним барахлом. Молодь кинулася в бізнес, шукає легкого хліба. А для пенсіонерів наша вільна Україна стала мачухою. Ми не живемо, а існуємо. Народні обранці перестали працювати, неможливо дивитись, як вони сидять, читають газети чи просто чухаються. Їм нецікаво стало в парламенті, а йти звідти ніхто не хоче. Бо вони знайшли собі добру годівницю, а про людей не дбають.

Людмила КОЗАК.
Почаїв
Кременецького району
Тернопільської області.

ПЕРШЕ СПРАВЖНЄ СВЯТО

Вважаю, що свято 1 грудня — перше справжнє свято нашої незалежної держави. Бо воно має величезне історичне значення. Нехай ми живемо сьогодні не так добре, як би хотілося. Але нехай не радіють наші вороги! Повороту назад не буде. За незалежність проголосувало майже сто відсотків населення. І ми будемо вибороювати свою незалежність і економічно, і політично.

М. ШИМКО.
Харків.

ПОМОГАЙ ЙОМУ, БОЖЕ!

У цей святковий день хочу сказати кілька слів про нашого шановного пана Президента. Він великий трудівник, людина з добрим серцем. І дай Боже, щоб його надовго вистачило. Коли він виступає по телебаченню, ми всі дуже уважно його слухаємо. Його прості слова розуміють люди і в селі, і в місті. Чимало зусиль докладає Президент, щоб в Україні був мир і спокій. Помагай йому, Боже, в його нелегкій справі!

Ганна БІЛИЦЬКА.
Черкаси.

З пошти

ДЕ ОБІЦЯНЕ!

Минулого року напередодні референдуму нам, простим людям, обіцяли золоті гори, що мають вирости відразу після його проведення. Минув цілий рік — і де ж обіцяне! Нас знову обдурили. Згадаймо, яким було життя років десять тому. В магазинах було все, чого тільки душа забажає. І ніякої інфляції, спекуляції, індексації... Про валюту ніхто нічого й не чув.

Коли вже змінили нам життя на демократичне безладдя, то хоч обіцянки виконуйте, шановні наші керівники.

В. ДАНЧЕНКО.
Маріуполь.

ВАЖКО РОБИТИ ПЕРШІ КРОКИ

Минуле залишило нам у спадок розвалену економіку, борги, спустошення духовності. І все ж на тлі безрадісного сьогодення з'являються перші паростки перемог. З газет дізнаємось, що на Запорізькому автомобільному гіганті відбувся пуск нових автоматичних ліній. Створюються нові спільні підприємства у промисловості та сільському господарстві. Багато заходів проведено для відродження національної духовності. Мов пташки, злетілись до рідного гнізда українці з різних країн до Києва на всесвітній конгрес. Приїхали, бо відчули, що їдуть на Батьківщину, додому. Все частіше й частіше чується українська мова в містах.

Важко робити перші кроки. Та згадаймо слова першого українського президента Михайла Грушевського, який стверджував, що Україна пройде через усі потрясіння, її економічне й соціальне життя увійде в свої береги, інтереси українського народу та інших народів, що живуть в Україні, будуть забезпечені.

Микола ОЛЕКСІЄНКО.
Богуслав Київської області.

НАДІЙМОСЯ НА СЕБЕ

Обурив мене випадок, який трапився в овочевому магазині. Дивлюсь, якась молодиця перебирає моркву і лається, і кляне когось. Підійшла, прислухалась, а то вона незалежність, уряд, депутатів згадує, буцімто вони винні, що морква погана. Тут я вже не стрималася та й питаю: а що — вони її вирощували, збирали, зберігали! Замовкла моя опонентка та й пішла з магазину, бо що могла заперечити! Справді, не так ми нині живемо, як цього хотілось. Але чи немає тут і нашої провини! Невже й досі сподіваємося на те, що хтось поліпшить наш добробут, наповнить полиці крамниць, відродить культуру!

Н. СЕРДЮКОВА.
Краматорськ Донецької області.

Тільки б не помилитися...

У Тернополі нещодавно відбувся «круглий стіл» «Економіка України між Сходом і Заходом», організований молодими українськими підприємцями. Учасник цього зібрання президент фірми «Регент» Анатолій Вільямовський дав інтерв'ю нашій газеті.

Бізнес

— На зустрічі обговорювалися шляхи виходу України з економічної кризи і перші кроки уряду. Які ліки ви могли б порадити тяжкохворій українській економіці?

— Ми вважаємо, що головне нині — виробити стратегію реформ. Урядові треба створити грунтовну програму не тільки на рік-два, а й на перспективу. У цих стратегічних напрямах ми ні в якому разі не маємо права помилитися. Зокрема, треба набагато краще використовувати вигідне географічне становище України. Вона лежить на перехресті торговельних шляхів між Європою та Азією. Це може давати величезний прибуток. Серед невідкладних завдань бачимо: створення умов для повноцінного функціонування державного сектора завдяки державному регулюванню, об'єднання зусиль підприємців і молодого бізнесу для вирішення завдань національної економіки, поновлення старих зв'язків, без яких нині не може працювати народне господарство, жорстка боротьба зі старими підходами щодо розв'язання економічних проблем.

— Але чи не приведе таке державне регулювання до авторитарного керівництва...

— Ми обговорювали цю проблему і дійшли висновку, що до старого повернутися вже не можна. Бо, в іншому разі, нас чекає крах. Нині уряд має створити таку систему державного регулювання, яка була б розрахована на ринкову економіку і сприяла її функціонуванню. Програма виходу з кризи тільки тоді реально запрацює, коли вона буде чіткою, виваженою і зрозумілою. Згодом перші ж результати покажуть, що уряд є компетентний. Йому довірятимуть керівники як державних, так і приватних підприємств, а з цим прийде й бажана стабілізація.

— Чи зможуть у ринкових умовах державні підприємства конкурувати на рівні з приватними?

— Перед держсектором стоїть завдання навчитися діяти в ринкових умовах. Для цього йому перш за все треба «очиститися» від корумпованих і некомпетентних людей.

— Як відомо, глава українського уряду Кучма заявив, що оголошує боротьбу корупції...

— Ця проблема постала уже давно. Добре, що знайшлися люди, які про це сказали на повний голос. Нам не треба, щоб економіка України була «клубочком», а хтось, купивши «ниточку», тягнув скільки хотів. Молоді підприємці хочуть працювати за правилами економіки кінця XX століття.

Інтерв'ю провів
Павло ДРОБОТУН.

ТЕЛЕБУМ ПО-ЧЕРКАСЬКИ

Реалії

У Черкасах нині телевізійний бум. І, як завжди у таких ситуаціях, його супроводжує безладдя. А це — прекрасний шанс для людини підприємливої. Не пропустили цієї можливості й працівники черкаської комерційної телекомпанії «ВІККА»: об'єднавшись з місцевим кабельним телебаченням з патріотичною назвою «TGS» («Тарас Григорович Шевченко») і компанією «Економ-Інвест», вони створили «Телевізійне творче об'єднання «7 канал» і почали рішучий наступ на державну телестудію «Рось». Та зброєю обрали не якість телепередач, а...

До початку жовтня нинішнього року телекомпанія «ВІККА» виходила в ефір тричі на тиждень: у понеділок, п'ятницю й неділю. Решта днів належали державній телестудії. 15 жовтня президент компанії «Економ-Інвест» В. Івченко у своєму листі до представника Президента України по Черкаській області К. Ястреба переконливо просив закріпити за ТТО «7 канал» ефірний час середи. Міська влада порадилась, і... відібрала середу у державного ТБ. Далі апетит ТТО продовжував зростати: «7 канал» запросив у міської влади повної монополії на ефір. («Не хочу бути дворянкою стовбовою, а хочу бути володаркою морською»).

Та є тут пікантна подробиця: ТТО «7 канал» офіційно не зареєстроване. Представники «Економ-Інвесту» і обласна адміністрація ділять ефірний час, не маючи на те необхідних повноважень, адже органами, що здійснюють реєстрацію редакцій (агентств, студій, мереж кабельного телебачення тощо) є Кабінет міністрів України, Держтелерадіомовна компанія України та обласні її представництва. Отже, реєструватись ТТО «7 канал» мало у М. Зеленька, генерального директора Черкаської держтелерадіомовної компанії. Саме він мав дати згоду на виділення їм ефірного часу. Адже існує постанова Кабінету міністрів Української РСР від 8 серпня 1991 року № 132 (теж іще не скасована), в якій у другому пункті значиться: «Зобов'язати Державний комітет УРСР по зв'язку надавати Укртелерадіокомпанії в оренду технічні засоби радіо і телебачення у **пріоритетному порядку** за угодами на основі соціально-творчого замовлення. Установити, що технічні засоби телевізійного і звукового мовлення у вільний від програм Укртелерадіокомпанії час можуть надаватись іншим замовникам **лише за її згодою**».

У Черкасах же все відбувається у протилежному напрямку. Чому?

Складається враження, що за «четверту владу» вже точиться тиха війна. У черкаському кабінеті представника Президента цього або зовсім не розуміють, або ж, навпаки, розуміють надто добре.

Алла ІВАНЕНКО.

ЩО ТАМ НА «ЕКВАТОРІ»?

Конверсія

Про об'єднання «Екватор» у Миколаєві донедавна було відомо мало: випускає щось там для військово-промислового комплексу. Та, як виявилось, конверсію колектив об'єднання сприйняв, на відміну від багатьох, не як швидкоплинну кампанію, а як керівництво до активних дій. На нещодавній виставці «Миколаївщина-92» «Екватор» здивував. Його експозиція виробів для народного господарства спонукала цивільних замовників укласти з об'єднанням угод на 100 з лишком мільйонів карбованців, що стало своєрідним рекордом виставки.

Усе, що пропонує «Екватор», важко перерахувати. Найбільшим попитом користуються автономні кондиціонери типу «Клімат» за проектом НДПІ «Тайфун». Воно й зрозуміло: ці кондиціонери не лише охолоджують та вентилюють повітря, а й нагрівають його, що дуже важливо взимку. Використовувати їх можна в житлових, промислових, офісних приміщеннях. Чимало важить, що майстри «Екватора» самі змонтують кондиціонери і подбають про їх гарантійне обслуговування.

Досить швидко тут освоїли і виробництво радіаторів до тракторів типу МТЗ. Вже укладено договір на поставку 5 тисяч таких радіаторів, отже, вистачить не лише для господарств Миколаївщини, а й господарств інших регіонів. Узялися за освоєння виробництва радіаторів до комбайнів, вантажних автомобілів. Ще один подарунок селу — охолоджувачі молока і теплогенератори для тваринницьких ферм.

Серед товарів ширвжитку «Екватора» — пральні машини й чайники, різноманітні замки і багажники для легкових автомобілів, туристичні набори й механічні та електричні дитячі іграшки. Такий він, мирний «Екватор».

Георгій ВОРОТНЮК.
Миколаїв.

Вернісаж

ЧУДОВНИЙ СВІТ ДИТЯЧОЇ УЯВИ

Виставку-продаж робіт дитячої творчості позашкільних закладів України розгорнуто в Будинку профспілок з ініціативи Ради ФНПУ, асоціації закладів культури та асоціації дитячих оздоровчих закладів України. Перед відвідувачами постає чудовний світ розкутої уяви, який матеріалізується у м'яких іграшках, аплікаціях, керамічних виробах, вишиванках, витинанках, невагомому плетиві тощо. 300 експонатів виставки вже стали для багатьох киян і гостей міста бажаною знахідкою за поміркованими цінами. Найбільшим попитом користуються вироби гуртка «Рукодільниця», який веде у місті Іршанську на Житомирщині Лариса Чижевська, і клубу «Екватор» ВО «Київський радіозавод», де порядкує Раїса Ворошкевич.

Ніна САЄНКО.
Київ.

Щось новеньке

ДО БІБЛІОТЕКИ — З ГАМАНЦЕМ

У ряді чернівецьких бібліотек започатковано ринкові відносини. Тут встановлено пеню за читання книжок понад встановлений термін. Читальний зал також почав видавати книжки на винос. Такса — три купони за добу. Послуга знайшла підтримку серед читачів. Виручені гроші йдуть на стимулювання бібліотечних працівників.

Василь БАБУХ.
Чернівці.

Людина і зброя

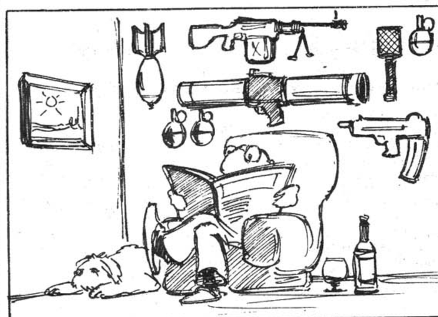

ГРАНАТОМЕТ... ПІД СТРІХОЮ

У будинку мешканця села Підгородне Любомльського району М. Трофимука міліція та управління Служби безпеки Волинської області вилучили готовий до дії гранатомет. Встановлено, що ця зброя — з арсеналів військових частин колишнього СРСР, які виходили з країн Східної Європи. Зараз слідчі з'ясовують, як він потрапив до М. Трофимука.

Волинська область.

Богдан БЕРЕКЕТА.

ЩО ЗА Х...

Чотири ро... десятки інто... Згодом цьог... цю хворобу, ... Тодішні м... Причину хвор... факти свідча... сталася аварі... паливо... У неділю в ... нагоди суми... Зелених, «Зе... перенесли ст... вимогу до ур... справжніх пр...

НЕ ЗАЙВ...

Як повідом... операцій нез... комерційним... Представник... видав розпор... усі до... вважат... керуватися у...

ВІДРЕЧЕ...

Вчора на з... готелю «Жов... спільного укр... яке виготовл... стала 151-ю ... безшумні, бе... звички зупин...

АВТОБУ...

27—29 лис... «Шлях... до рин... що увійшли ... з Росії, Фра... конкретні ш... зусиль виро... України, Рос... учасники кон... «Рено» ... матиме...

ЄДНАНН...

Відбулася ... Задекларова... адже на кон... його суперн... учасникам о...

КУРС НА...

Перша зу... конфесій — ... віри євангел... тощо — бул... 304 громад... народ... державні...

ЗГАДАЙ...

Три тижні... Близько 1,5 ... безробіття. ... карбованців... отримують ... Угорщина, ... Причина зу... не постача... зі Слов'янс... через відсу... Росії.

ВИСОКА...

У Києві в... навчальних ... делегати з ... обрано пре... нової Акад... Віталій Іллі... професори... Тараса Шев... Іванович Д... Академії н... КУВШИНСЬ...

ГАЛЬМУ...

Хід земе... республіка... що селяна... землі. Водн... захоплення... влади вт... Учасники... будь-які пе...

...не помилитися...

...щодавно відбувся «круглий стіл» «Ек... ...Сходом і Заходом», організований мо... ...підприємцями. Учасник цього зібран... ...«Регент» Анатолій Вільямовський дав ...ті.

...ресу для ...націо... ...понов... ...ків, без ...працюва... ...подарство, ...зі старим... ...розв'я... ...проблем. ...веде таке ...вання до ...ництва... ...вали цю ...висновь... ...поверну... ...Бо, в іншому разі, нас чекає крах. Нині уряд має створити таку систему державного регулювання, яка була б розрахована на ринкову економіку і сприяла її фукціонуванню. Програма виходу з кризи тільки тоді реально запрацює, коли вона буде чіткою, виваженою і зрозумілою. Згодом перші ж результати покажуть, що уряд є компетентний. Йому довірятимуть керівники як державних, так і приватних підприємств, а з цим прийде й бажана стабілізація.

— **Чи зможуть у ринкових умовах державні підприємства конкурувати на рівні з приватними?**

— Перед держсектором стоїть завдання навчитися діяти в ринкових умовах. Для цього йому перш за все треба «очиститися» від корумпованих і некомпетентних людей.

— **Як відомо, глава українського уряду Кучма заявив, що оголошує боротьбу корупції...**

— Ця проблема постала уже давно. Добре, що знайшлися люди, які про це сказали на повний голос. Нам не треба, щоб економіка України була «клубочком», а хтось, купивши «ниточку», тягнув скільки хотів. Молоді підприємці хочуть працювати за правилами економіки кінця XX століття.

Інтерв'ю провів
Павло ДРОБОТУН.

...ЛЕБУМ ...ЕРКАСЬКИ

...ченко у ...дставника ...и по Чер... ...Ястреба ...закріпи... ...ал» ефір... ...ька вла... ...відбирала ...ого ТБ. ...продовжу... ...ал» зап... ...ади пов... ...фір. («Не ...ю столбо... ...олодаркою ...на подро... ...ал» офі... ...строва... ...ном-Інвес...ту» і обласна адміністрація ділять ефірний час, не маючи на те необхідних повноважень, адже органами, що здійснюють реєстрацію редакцій (агентств, студій, мереж кабельного телебачення тощо) є Кабінет міністрів України, Держтелерадіомовна компанія України та обласні її представництва. Отже, реєструватись ТТО «7 канал» мало у М. Зеленька, генерального директора Черкаської держтелерадіомовної компанії. Саме він мав дати згоду на виділення їм ефірного часу. Адже існує постанова Кабінету міністрів Української РСР від 8 серпня 1991 року № 132 (теж іще не скасована), в якій у другому пункті значиться: "Зобов'язати Державний комітет УРСР по зв'язку надавати Укртелерадіокомпанії в оренду технічні засоби радіо і телебачення у **пріоритетному порядку** за угодами на основі соціально-творчого замовлення. Установити, що технічні засоби телевізійного і звукового мовлення у вільний від програм Укртелерадіокомпанії час можуть надаватись іншим замовникам **лише за її згодою».**

У Черкасах же все відбувається у протилежному напрямку. Чому?

Складається враження, що за «четверту владу» вже точиться тиха війна. У черкаському кабінеті представника Президента цього або зовсім не розуміють, або ж, навпаки, розуміють надто добре.

Алла ІВАНЕНКО.

...ЕКВАТОРІ»?

...нням угод ...мільйонів ...тало свое... ...виставки. ...ує «Еква... ...ерахувати. ...ом корис... ...кондиціо... ...» за про... ...ун». Воно ...ондиціоне... ...жують та ..., а й на...грівають його, що дуже важливо взимку. Використовувати їх можна у житлових, промислових, офісних приміщеннях. Чимало важить, що майстри «Екватора» самі змонтують кондиціонери і подбають про їх гарантійне обслуговування.

Досить швидко тут освоїли і виробництво радіаторів до тракторів типу МТЗ. Вже укладено договір на поставку 5 тисяч таких радіаторів, отже, вистачить не лише для господарств Миколаївщини, а й господарств інших регіонів. Узялися за освоєння виробництва радіаторів до комбайнів, вантажних автомобілів. Ще один подарунок селу — охолоджувачі молока і теплогенератори для тваринницьких ферм.

Серед товарів ширвжитку «Екватора» — пральні машини й чайники, різноманітні замки і багажники для легкових автомобілів, туристичні набори й механічні та електричні дитячі іграшки. Такий він, мирний «Екватор».

Георгій ВОРОТНЮК.
Миколаїв.

...ЯВИ

...вже стали ...і гостей ...хідкою за ...ами. Най... ...користу... ...ка «Руко... ...езку у міс... ...Житомир... ...евича, і ...ВО «Київ... ...де поряд... ...евич.

...АЕНКО.

...НЦЕМ

...они за до... ...ла під... ...чів. Виру... ...а стиму... ...х працівн...

...БАБУХ.

Людина і зброя

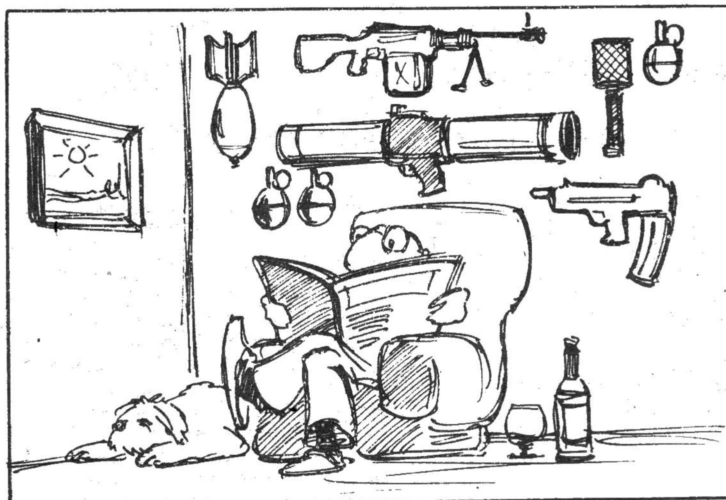

ГРАНАТОМЕТ... ПІД СТРІХОЮ

У будинку мешканця села Підгородне Любомльського району М. Трофимука міліція та управління Служби безпеки Волинської області вилучили готовий до дії гранатомет. Встановлено, що ця зброя — з арсеналів військових частин колишнього СРСР, які виходили з країн Східної Європи. Зараз слідчі з'ясовують, як він потрапив до М. Трофимука.

Волинська область.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Продиктовано в номер

ЩО ЗА ХИЖИЙ ЗВІР — АЛОПЕЦІЯ!

Чотири роки тому жахлива хвороба поклала до лікарень десятки інтоксикованих дітей, почалося їх масове облисіння. Згодом цього лиха зазнали й дорослі. Алопеція, як назвали цю хворобу, «дістала» понад 1600 чоловік.

Тодішні можновладці прагнули приховати правду. Причину хвороби не встановлено й понині. Хоча деякі факти свідчать: у Чернівцях «наслідили» військові, у ті дні сталася аварія, внаслідок якої на бруківку вилилося ракетне паливо...

У неділю в Чернівцях відбувся екологічний мітинг з нагоди сумних роковин тих подій, який організували партія Зелених, «Зелений рух Буковини» та батьки, чиї діти перенесли страшну хімічну хворобу. Мітинг ухвалив вимогу до уряду створити комісію по розслідуванню справжніх причин появи алопеції.

Василь БАБУХ.

НЕ ЗАЙВЕ НАГАДАТИ

Як повідомлялося, адмірал І. Касатонов провів ряд операцій незаконного розпродажу обладнання ЧФ комерційним структурам та вивезення за кордон пального. Представник Президента України в Севастополі І. Єрмаков видав розпорядження, де вказано: при подібних операціях усі до... ...ти узгодж... особисто з ним, інакше вони вважат... ...недійс... Цим розпорядженням слід керуватися усім банкам, незалежно від їх підпорядкованості.

Олександр ПІЛАТ.

ВІДРЕЧЕМОСЯ ВІД ЛІФТІВ-КАПКАНІВ!

Вчора на заводі ліфтового обладнання й у ресторані готелю «Жовтневий» (Київ) відбулася презентація спільного україно-американського підприємства «Укротіс», яке виготовлятиме ліфти останнього покоління. Україна стала 151-ю державою світу, де невдовзі працюватимуть безшумні, безвідмовні, комфортабельні ліфти, які не мають звички зупинятися між поверхами.

Сергій ВУСАТИЙ.

АВТОБУСОМ ДО РИНКУ

27—29 листопада у Львові відбулася конференція «Шлях... ...втоку... ...будування в умовах переходу до рин... ...за уча... ...овідних міністерств, підприємств, що увійшли до асоціації «Автобус», та зарубіжних партнерів з Росії, Франції, ФРН, Чехо-Словаччини. Обговорено конкретні шляхи виходу з кризи. На часі — кооперація зусиль виробничників, науковців, експлуатаційних служб України, Росії, зарубіжних фірм. На території ВО «ЛАЗ» учасники конференції оглянули автобус з двигуном фірми «Рено» ...ближчим... ...ами його дизельний двигун матиме... ...їнську ма...

ЄДНАННЯ БЕЗ ЛЮБОВІ!

Відбулася об'єднавча конференц... «морозівського» Руху. Задекларoване "єднання" здивувало львівську громаду, адже на конференції не було ані Ю. Ключковського, ані його суперника В. Мороза. Та це не перешкодило її учасникам обрати делегатів на наступний з'їзд Руху.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

КУРС НА ЗЛАГОДУ

Перша зустріч представників 12 чернігівських релігійних конфесій — баптистів, адвентистів сьомого дня, християн віри євангельської, товариства свідомості Крішни, УПЦ тощо — була присвячена питанням злагоди зареєстрованих 304 громад, відповідальності релігійних діячів за долю народ... ...на від... ...ернігові з ініціативи обласної держадміністрац...

Сергій ПАВЛЕНКО.

ЗГАДАЙМО ПРО ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ

Три тижні не працює Слов'янський солеварний комбінат. Близько 1,5 тисячі робітникам загрожує перспектива безробіття. Підприємство щодоби втрачає півмільйона карбованців. Високоякісну продукцію слов'янців не отримують не лише споживачі в Україні, СНД, але й Угорщина, Болгарія, інші країни Східної Європи. Причина зупинки виробництва — відсутність сировини, яку не постачає Райгородський промисел, що знаходиться поруч зі Слов'янськом. Там же припинено видобування розсолу через відсутність солярового масла, яке не надходить з Росії.

Юрій ДОЦЕНКО.

ВИСОКА АКАДЕМІЯ

У Києві відбулися установчі збори Академії наук вищих навчальних закладів України. У них взяли участь 123 делегати з 17 областей нашої держави. На зборах було обрано президію Академії та академіків. Президентом нової Академії став професор Київського держуніверситету Віталій Іларіонович СТРІХА, віце-президентами — теж професори Київського державного університету імені Тараса Шевченка Юрій Іванович ЧУТОВ та Микола Іванович ДРОБНОХОД. Головним вченим секретарем Академії наук вищих навчальних закладів України обрано КУВШИНСЬКОГО Миколу Георгійовича.

Власна інформація «ГУ».

ГАЛЬМУЮТЬ ПРИВАТИЗАЦІЮ ЗЕМЛІ

Хід земельної реформи в Україні розглянуто на республіканському семінарі у Мукачевому. Зазначалося, що селянам передано у користування 130 тисяч гектарів землі. Водночас наводились приклади і самовільного захоплення ділянок, незацікавленості місцевих органів влади втілювати в життя Закон про приватизацію.

Учасники семінару прийняли заяву з вимогою усунути будь-які перешкоди на шляху до приватизації.

Микола ГОРВАТ.

НЕПРИМІТНИЙ ЧОЛОВІК

Характери

Пенсіонера Федора Артеменка добре знають у Сімферополі як члена Народного Руху, товариства «Просвіта», активіста української громади в Криму. Ще юнаком він партизанив у загонах УПА, потерпав у сталінських концтаборах. Майже 50 років очікував на появу Української армії, а дочекався—пройнявся до неї особливою любов'ю. Часто гостює у військових ча...стинах, спілкується ...дю, ділиться з не... ...ми і досвідом.

На наступний ... Федорович переді... ...дислокованих у Кр... ...нальної гвардії У... ...інших військових ... 10 тисяч карбован... ...дичних видань. До...

Знай на...

БІЛ КЛІНТОН ПИШЕ В БО...

Хтозна — можливо, це поки що єдиний на всю Україну автограф недавно обраного Президента США.

А почалося все з того, що Центр краєзнавства середньої школи № 5 м. Боярка на Київщині запропонував губернаторові штат... ...посприяти обміну ...ми делегаціями. ...люб'язно пообіця... ...ти, і дійсно — ...ярчани налагоди... ...контакти з кільк... ...ми штату, куди...

Коротко

ПОКАЗУЄ ЖИТОМИР

Нарешті, після неодноразового відкладання, обласне телебачення виходить в ефір. 4 грудня глядачі побачать першу передачу — інформаційно-розважальну програму, в якій, зокрема, виступлять митці з Києва, інших міст. Пульс поліського краю регулярно міряитимуть обласні телевісті. Щоденні 30-хвилинні передачі вестимуться у вечірній час по першому каналу Українського телебачення.

Володимир ЛИЗА.
Житомир.

ОСВЯТИЛИ «АФРОДІТУ»

Прикметою сьогодення стали освячення священнослужителями всіляких будинків, об'єктів тощо.

Нещодавно в Маріуполі ...ятий отець освятив... перукарню «Афродіта».

Юрій ДОЦЕНКО.

ПРОТЕСТ ЖУРНАЛІСТІВ

Половина творчого колективу «Чернігівських відомостей» 26 листопада покинула редакцію. У своїх заявах журналісти написали, що не можуть нести відповідальності за напрямок видання, яке «дихає патологічною ненавистю до українського». Приводом до розколу стали опубліковані в органі міської Ради статті антидержавного та антиукраїнського спрямування. Напередодні конфлікту Рух, «Просвіта», обласна держадміністрація висловили своє негативне ставлення до них у заявах до міськради.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ЦІЛЬОВИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

На запрошення Українського Червоного Хреста до Києва прибула делегація Червоного Хреста Чехо-Словаччини, очолювана доктором Вацлавом Буріаном. На переговорах йшлося про співробітництво між організаціями в сучасних умовах. Гості привезли з собою гуманітарну допомогу, в тім числі — медикаменти й перев'язочні матеріали, що будуть розподілені серед мешканців Житомирської та Закарпатської областей.

Олександр ЗАГРАНИЧНИЙ.

І СИТ...

Оскільки здат... ...худобу нині ... ...трудівники колго... ...Фрунзе Кіровогр... ...йону взяли та ... ...ковбасно-копти... ...вже видав прод... ...забезпечуватиме ...навколишніх сіл... ...Кіровоградському...

У НАЦІ...

Національним ба... ...новлюється курс у... ...вої зони

КОД РУБЛЯ	
834	(Білорусь)
835	(Казахстан)
836	(Узбекистан)
837	(Таджикистан)
838	(Туркменистан)
839	(Киргизія)
843	(Молдова)
844	(Вірменія)
848	(Азербайджан)
849	(Грузія)
853	(Латвія)
854	(Литва)
858	(Росія)

...ГО...

ВІД НАЦІ...

З метою запобі... ...України і підвищ... ...їх продажу Держа... ...України з 1 листо... ...вані дорогоцінні ...

золото — 3100 к...
срібло — 35 ...
платина — 32...
паладій — 850 к...
осмій — 2510 к...
родій — 23960 к...
рутеній — 290 к...
іридій — 1790 к...

Знай їх...

ПОСТАВТЕ СВІЧКУ! ЗА СВІ...

На Київщині гіпертонічним хворим лікарі вже зараз обіцяють швидке одужання без застосування традиційних пігулок з таблетками. Ходять чутки, буцімто до Києва невдовзі прийде велика партія ліків по лінії гуманітарної допомоги з Ні...меччини. Так-от... — свічки, які ст... ...но ж, не у церк... ...лікарі вважають ...найефективнішим ...боротьби з хвор... ...цьому кожному ...ворять: «Америк... ...ці таблеток май...

Продиктовано в номер

…КИЙ ЗВІР — АЛОПЕЦІЯ!

…ому жахлива хвороба поклала до лікарень
…ованих дітей, почалося їх масове облисіння.
…ка зазнали й дорослі. Алопеція, як назвали
…тала» понад 1600 чоловік.
…владці прагнули приховати правду.
… не встановлено й понині. Хоча деякі
… Чернівцях «наслідили» військові, у ті дні
…наслідок якої на бруківку вилилося ракетне

…нівцях відбувся екологічний мітинг з
…ковин тих подій, який організували партія
…й рух Буковини» та батьки, чиї діти
…ну хімічну хворобу. Мітинг ухвалив
…створити комісію по розслідуванню
… появи алопеції.

Василь БАБУХ.

…АГАДАТИ

…уся, адмірал І. Касатонов провів ряд
…ного розпродажу обладнання ЧФ
…уктурам та вивезення за кордон пального.
…зидента України в Севастополі І. Єрмаков
…ження, де вказано: при подібних операціях
…годж… …и особисто з ним, інакше вони
…дійсн… Цим розпорядженням слід
…банкам, незалежно від їх підпорядкованості.

Олександр ПІЛАТ.

…СЯ ВІД ЛІФТІВ-КАПКАНІВ!

…і ліфтового обладнання й у ресторані
…ий» (Київ) відбулася презентація
…о-американського підприємства «Укротіс»,
…е ліфти останнього покоління. Україна
…кавою світу, де невдовзі працюватимуть
…мовні, комфортабельні ліфти, які не мають
…я між поверхами.

Сергій ВУСАТИЙ.

…М ДО РИНКУ

…да у Львові відбулася конференція
… …обудування в умовах переходу
… …овідних міністерств, підприємств,
…соціації «Автобус», та зарубіжних партнерів
…ФРН, Чехо-Словаччини. Обговорено
… виходу з кризи. На часі — кооперація
…ників, науковців, експлуатаційних служб
…рубіжних фірм. На території ВО «ЛАЗ»
…енції оглянули автобус з двигуном фірми
…чим… …ами його дизельний двигун
…ку ма…

…БЕЗ ЛЮБОВІ!

…днавча конференція «морозівського» Руху.
…єднання» здивувало львівську громаду,
…енції не було ані Ю. Ключковського, ані
…В. Мороза. Та це не перешкодило її
…и делегатів на наступний з'їзд Руху.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

…ЛАГОДУ

… представників 12 чернігівських релігійних
…тистів, адвентистів сьомого дня, християн
…ої, товариства свідомості Крішни, УПЦ
…исвячена питанням злагоди зареєстрованих
…овідальності релігійних діячів за долю
…б… …Чернігові з ініціативи обласної
…

Сергій ПАВЛЕНКО.

…О ПРО ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ

…рацює Слов'янський солеварний комбінат.
…чі робітникам загрожує перспектива
…приємство щодоби втрачає півмільйона
…сокоякісну продукцію слов'янців не
…ише споживачі в Україні, СНД, але й
…рія, інші країни Східної Європи.
… виробництва — відсутність сировини, яку
…городський промисел, що знаходиться поруч
…. Там же припинено видобування розсолу
… солярового масла, яке не надходить з

Юрій ДОЦЕНКО.

…КАДЕМІЯ

…лися установчі збори Академії наук вищих
…адів України. У них взяли участь 123
…бластей нашої держави. На зборах було
…о Академії та академіків. Президентом
… став професор Київського держуніверситету
…ович СТРІХА, віце-президентами — теж
…ського державного університету імені
…а Юрій Іванович ЧУТОВ та Микола
…ОХОД. Головним вченим секретарем
…ищих навчальних закладів України обрано
…О Миколу Георгійовича.

Власна інформація «ГУ».

…ТЬ ПРИВАТИЗАЦІЮ ЗЕМЛІ

… реформи в Україні розглянуто на
…ому семінарі у Мукачевому. Зазначалося,
…редано у користування 130 тисяч гектарів
… наводились приклади і самовільного
…нок, незацікавленості місцевих органів
… в життя Закон про приватизацію.
…інару прийняли заяву з вимогою усунути
…оди на шляху до приватизації.

Микола ГОРВАТ.

НЕПРИМІТНИЙ ЧОЛОВІК З ВЕЛИКИМ СЕРЦЕМ

Характери

Пенсіонера Федора Артеменка добре знають у Сімферополі як члена Народного Руху, товариства «Просвіта», активіста української громади в Криму. Ще юнаком він партизанив у загонах УПА, потерпав у сталінських концтаборах. Майже 50 років очікував на появу Української армії, а дочекався—пройнявся до неї особливою любов'ю. Часто гостює у військових частинах, спілкується з молоддю, ділиться з нею спогадами і досвідом.

На наступний рік Федір Федорович передплатив для дислокованих у Криму Національної гвардії України та інших військових частин на 10 тисяч карбованців періодичних видань. Дорослі читатимуть газети «Голос України», «Культура і життя», «Літературна Україна», журнали «Україна», «Пам'ятки України», діти — журнали «Барвінок», «Малятко», «Комарик».

Живе Федір Федорович скромно на невеличку пенсію, у гуртожитку, не маючи власної квартири. Непримітний чоловік, у якого велике серце.

Олександр ПІЛАТ.

Крим.

Знай наших!

БІЛ КЛІНТОН ПИШЕ В БОЯРКУ

Хтозна — можливо, це поки що єдиний на всю Україну автограф недавно обраного Президента США.

А почалося все з того, що Центр краєзнавства середньої школи № 5 м. Боярка на Київщині запропонував губернаторові штату Арканзас посприяти обміну учнівськими делегаціями. Пан Клінтон люб'язно пообіцяв допомогти, і дійсно — невдовзі боярчани налагодили дружні контакти з кількома школами штату, куди губернатор таки не забув передати звернення українських школярів. Ось тільки нинішні авіатарифи роблять перспективу поїздки малоймовірною, але то вже не вина Біла Клінтона.

А лист його тим часом використовується на уроках в старших класах як зразок ділового листування.

Ігор ШПАК.

Коротко

ПОКАЗУЄ ЖИТОМИР

Нарешті, після неодноразового відкладання, обласне телебачення виходить в ефір. 4 грудня глядачі побачать першу передачу — інформаційно-розважальну програму, в якій, зокрема, виступлять митці з Києва, інших міст. Пульс поліського краю регулярно міритимуть обласні телевізті. Щоденні 30-хвилинні передачі вестимуться у вечірній час по першому каналу Українського телебачення.

Володимир ЛИЗА.

Житомир.

ОСВЯТИЛИ «АФРОДІТУ»

Прикметою сьогодення стали освячення священнослужителями всіляких будинків, об'єктів тощо.

Нещодавно в Маріуполі …ятий отець освятив... перукарню «Афродіта».

Юрій ДОЦЕНКО.

ПРОТЕСТ ЖУРНАЛІСТІВ

Половина творчого колективу «Чернігівських відомостей» 26 листопада покинула редакцію. У своїх заявах журналісти написали, що не можуть нести відповідальності за напрямок видання, яке «дихає патологічною ненавистю до українського». Приводом до розколу стали опубліковані в органі міської Ради статті антидержавного та антиукраїнського спрямування. Напередодні конфлікту Рух, «Просвіта», обласна держадміністрація висловили своє негативне ставлення до них у заявах до міськради.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ЦІЛЬОВИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

На запрошення Українського Червоного Хреста до Києва прибула делегація Червоного Хреста Чехо-Словаччини, очолювана доктором Вацлавом Буріаном. На переговорах йшлося про співробітництво між організаціями в сучасних умовах. Гості привезли з собою гуманітарну допомогу, в тім числі — медикаменти й перев'язочні матеріали, що будуть розподілені серед мешканців Житомирської та Закарпатської областей.

Олександр ЗАГРАНИЧНИЙ.

І СИТІ, Й ОДЯГНЕНІ

Оскільки здати вирощену худобу нині н… дуже просто, трудівники колгоспу імені Фрунзе Кіровоградського району взяли та й збудували ковбасно-коптильний цех, що вже видав продукцію, якою забезпечуватиме і жителів навколишніх сіл. А коли на Кіровоградському м'ясокомбінаті завернули тисячу овець, колгосп…ники вирішили збудувати ще й цех вичинки овечих шкір та пошиття хутрових виробів. А в господарстві є й млин, власна олійниця... Майже ціла галузь переробної промисловості.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 27 листопада 1992 року встановлюється курс українського карбованця до валют країн рублевої зони

КОД РУБЛЯ	курс купівлі	курс продажу
834 (Білорусь)	1.3500	1.4500
835 (Казахстан)	1.3500	1.4500
836 (Узбекистан)	1.5000	1.6000
837 (Таджикистан)	1.1000	1.2000
838 (Туркменистан)	1.5000	1.6000
839 (Киргизія)	1.1500	1.2500
843 (Молдова)	1.2000	1.3000
844 (Вірменія)	0.9000	1.0000
848 (Азербайджан)	1.0000	1.1000
849 (Грузія)	1.0000	1.1000
853 (Латвія)	1.1000	1.2000
854 (Литва)	1.1000	1.2000
858 (Росія)	1.4495	1.5495

ГОЛОВНЕ ВАЛЮТНО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ.

ВІД НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

З метою запобігання вивезенню коштовних металів за межі України і підвищення зацікавленості підприємств, організацій у їх продажу Державній скарбниці Правління Національного банку України з 1 листопада 1992 року встановило такі ціни на афіновані дорогоцінні метали (за 1 грам хімічно чистого металу):

золото — 3100 крб.
срібло — 35 крб.
платина — 3200 крб.
паладій — 850 крб.
осмій — 2510 крб.
родій — 23960 крб.
рутеній — 290 крб.
іридій — 1790 крб.

Знай їхніх!

ПОСТАВТЕ СВІЧКУ! ЗА СВІЧКУ!

На Київщині гіпертонічним хворим лікарі вже зараз обіцяють швидке одужання без застосування традиційних пігулок з таблетками. Ходять чутки, буцімто до Києва невдовзі прийде велика партія ліків по лінії гуманітарної допомоги з Німеччини. Так-от серед них — свічки, які ставлять звісно ж, не у церкві. Сьогодні лікарі вважають ці свічки найефективнішим засобом боротьби з хворобою. При цьому кожному пацієнту говорять: «Американці та німці таблеток майже не вживають, погоджуються на свічки, які дають гарантії, що голова не болітиме принаймні півроку. Отож, почекайте, бабо Маріє, поки свічки під'їдуть, поставите собі одненьку — як на світ народитесь!»

Баба хреститься і йде до церкви ставити свічку... за свічку.

Сергій ВУСАТИЙ.

З пошти

НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Багато хто скаржиться на «незалежне» життя в Україні, бо ж добре живеться лише мафії та колишнім партапаратникам. Дедалі більше українців невдоволені тяжким життям у країні, за яку вони проголосували рік тому. Та не треба нікого звинувачувати за такі розпачливі думки. Кожний має сім'ю, дітей, батьків-пенсіонерів, яким потрібно допомагати. Людям треба пояснити історичне значення грудневого референдуму. Народ одностайно проголосував за незалежність і самостійність. І для України розпочався відлік часу нової історії.

Кажуть, що в інших колишніх республіках СРСР жити краще, ніж у нас. Можливо. Але в тому, що ми маємо нині, є й наша «заслуга». Будемо краще працювати — будемо добре жити. Тоді й стане свято 1 грудня не лише святом у нашій свідомості, а й святом нашого життя. Буде видно свято на людських обличчях.

Микола ЯЧНИК.

Черкаси.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ПОЧИНАЄТЬСЯ З МОВИ

Не треба піддаватися ілюзіям, ніби старший брат змирився з тим, що Україна — самостійна держава. Нам треба перестати бути посміховиськом в очах інших народів. Для цього необхідно дотримувати тих законів, які творимо. Насамперед це стосується Закону про мови. В нашому регіоні, приміром, української мови майже не чути. Отож я хоч і живу в Україні, а почуваюся, наче в Росії. А причина та, що наш уряд разом з Верховною Радою не думають про те, щоб українська мова стала державною. Багато хто з тих, що вступають з високих трибун, самі її не знають. Потрібно вболівати за свою українську мову, бо, може, саме з неї й починається наша незалежність.

Михайло СКОРЕЦЬ.

Донецьк.

ВІРИМО, ЩО ЗАВТРА БУДЕ КРАЩЕ

У нашій державі склалася нелегка політична й економічна ситуація. Але всі ми живемо надією на краще майбутнє в нашій вільній, незалежній Україні. І робимо свій посильний внесок у побудову незалежної України. Тільки не треба залякувати людей труднощами, бо ми в своєму житті бачили багато всілякого. І віримо, що завтра буде краще, що ми збудуємо вільну, незалежну державу і станемо в ряди цивілізованих держав світу нарівні з ними.

Іван ЧИЖ, пенсіонер.

Ожарівка Хмельницької області.

З пошти

І В НАС БУДЕ ДОСТАТОК!

Певен, що не я один так думаю: є ще в нашій державі люди, які хотіли б повернутися до Російської імперії. Самостійна Україна їм не потрібна, бо вони повсякчас відчувають тугу за Союзом. Вони сподівалися, що за незалежну Україну проголосує меншість. Але помилилися. За вільну Україну проголосували навіть росіяни, що тут проживають, а це не один мільйон населення. Тож хотілося б, щоб ми спільно докладали зусиль до розбудови молодої держави. Щоб жили всі в злагоді. А для цього потрібно працювати не покладаючи рук. Тоді й у нас у всьому буде достаток і лад.

Іван МАРЧУКОВ.
Чернівці.

ПОТРІБНО ПРАЦЮВАТИ, А НЕ ЖЕБРАКУВАТИ

Якби наші керівники послухали те, що говориться щоденно в чергах, то вони багато чого зрозуміли б. Люди знають, що службові особи говорять одне, а роблять інше. І передусім вони дбають про себе та про своїх ближніх. Звідси й починаються всі наші біди. Адже ми маємо багату землю, тваринництво і одночасно доведені до злиднів. Якби ми краще працювали, то й справи наші були б кращими. А так будемо довго-довго жебракувати й чекати порятунку з-за океану.

Григорій ТРАМБОВЕЦЬКИЙ.
Харків.

ЯК ПОВЕРНУТИ ЖИТТЯ НА КРАЩЕ!

Історія свідчить: якщо країна хоче бути сильною, то повинні бути сильний уряд, багаті люди і твердий закон. А перед законом повинні бути всі рівні. Та в нас поки що хаос — хто що хоче, те й робить. Наші сусіди з інших країн навіть і гадки не мають, як ми тут бідуємо. Вони живуть набагато краще: у них дешевші й продукти, і промислові товари, а заробітки вищі. Республіка ж наша за своїми природними умовами багатша, тож незрозуміло: чому ми живемо бідніше! Щось у державі недопрацьовано, недодумано. Невже у нас в уряді немає розумних людей, щоб повернути життя на краще!

Й. ІВАСЕНКО.
Львівської області.
Борислав

«МИ ЗБУДУЄМО БАГАТУ КРАЇНУ»,—

КАЖЕ КІРОВОГРАДСЬКИЙ ПІДПРИЄМЕЦЬ В. ВЛАСЮК

Малому підприємству «Наталія» не минуло ще й року. А його власник уже встиг зажити слави не лише меткого бізнесмена, а й відомого мецената. Бо не гроші головна мета його підприємницької діяльності. Майбутнє української економіки, духовності й культури змушують його працювати, заробляти немалі кошти, щоб потім їх вкладати в народну освіту, видавничу справу, підтримувати матеріально художні колективи. Отож і захотілося довідатися, що змушує «крутитися» українську ділову людину та як їй ведеться в перший рік незалежності нашої держави.

— Віталію Пилиповичу, якщо не секрет, то поділіться інформацією, як ви стали бізнесменом?

— А дуже просто. Прочитав закон України про підприємництво (він вийшов у другій половині минулого року), знайшов свою «екологічну нішу» та й вирішив створити власне підприємство з переробки сільськогосподарської продукції. Якщо ж серйозно, то ще п'ять років тому пішов у кооператори, працював у кількох кооперативах. Та все траплялися напарники, що плутали комерцію з махінаціями, і довелося мені з ними розпрощатися. Залишив їм і гроші, і набутки. Та ще й сказав, що обманом ні грошей, ні слави не заробиш. Так і сталося. Ледве животіють тепер ті кооперативи. А я вважаю, що бізнес — це, насамперед, порядність, чесність та обов'язковість. Авторитет складається роками, а загубити можна за одну мить.

— Чому ж ви обрали саме переробну галузь?

— Тому, що жаль дивитися, як пропадають дари нашої багатої української землі. Ви знаєте, скільки псується, губиться сільськогосподарської продукції через те, що не можуть вчасно все переробити, зберегти і продати людям. Сам я аграрій, закінчив свого часу Уманський сільськогосподарський інститут і багато років працював у переробній галузі. Тому й нинішні заняття для мене не новина. Орендуємо потужності державних підприємств, виготовляємо олію, крупи, борошно й забезпечуємо ними Україну. Та зношене устаткування, застарілі технології не дають змоги вийти на міжнародний ринок. Якби держава допомогла обновити устаткування, скільки добра змогли б ми врятувати. А то дають ліцензії на бартер, а директори великих підприємств привозять не нове устаткування, а ганчірки та імпортні автомобілі.

— Мені здається, ваше підприємство, в основному, орієнтується на фермерів, бо саме їм потрібні в першу чергу ділові партнери, які змогли б довести до ладу вирощене в полі?

— Звичайно, їм сьогодні найскладніше. Але я проти того, щоб віддавати комусь перевагу. Фермерам перед колгоспами чи навпаки. Співробітничаємо ми й з тими, й тими. Я взагалі проти насильницького розгону колгоспів. Серед їхніх голів є теж прекрасні господарі. Таким я готовий допомогти і кошти вкласти в їхнє виробництво. Ось допоміг збудувати консервний завод в колгоспі «Дніпро» Онуфріївського району. Але якщо якийсь колгосп дихає на ладан, то його штучно підтримувати не треба. Хай краще людям землю роздадуть, більше буде користі. У нас прекрасні ділові зв'язки з господарствами Новомиргородського, Добровеличківського, Новоукраїнського, Бобринецького районів. Маємо чимало клієнтів у Миколаївській і Херсонській областях.

— Ваша «Наталія» майже ровесник молодої української держави. Як сприйняли результати референдуму 1 грудня?

— Я завжди був за незалежність України. Її свобода — мрія моїх предків. Тому душу ятрить, коли чую розмови: ось, мовляв, вибороли самостійність, а тепер немає чого їсти, вертайте нам застій. Та ми тільки розпочали будувати молоду державу і ніхто нам нічого готового не дасть. Московський центр перетворив нашу республіку в колонію. І це тоді, коли маємо багатющі чорноземи, унікальні науково-дослідні інститути, взагалі могутній науково-технічний потенціал. Треба тільки бути патріотом своєї держави, трудитися на її благо і Україна дуже скоро стане багатою. Неодмінно!

— А що вас спонукає вкладати кошти в, так би мовити, невиробничу сферу?

— Мої переконання. Я вже казав, що бізнес — це не гроші, а вміння працювати, заробляти їх і знову вкладати в діло. А хіба може народитися сучасна економіка у малограмотній, здичавілій, культурно не розвиненій країні. У тієї держави, де люди підтримують науку, культуру, дбають про дітей, є майбутнє, вона процвітатиме. Тому я й намагаюся, щось зробити для прийдешніх поколінь. Вкладаю кошти в гімназію, допомагаю дитбудинкові, дав гроші для відзначення 20-ліття вокально-хореографічного ансамблю «Весна». Підтримую випуск книжок. Зокрема, сплатив витрати на видання першої збірки поетеси-школярки, готовий стати спонсором книги про М. Кропивницького, «Букваря», який має видрукувати міська «Вечірня газета». Дитячій лікарні подарував 10 тисяч одноразових шприців. Усе це потім повернеться сторицею на благо України.

— Дякую за розмову.

**Інтерв'ю провів Микола ВОЛОК,
власний кореспондент «Голосу України».**
Кіровоград.

«Кризу подолаємо, коли докладемо рук»

ТАК ВВАЖАЄ ФЕРМЕР З ВОЛИНІ

Часто доводиться чути від людей багато всіляких нарікань на нелегке сьогоднішнє життя, малооплачувану роботу, інші труднощі. Є в цьому частка правди, від якої нікуди не дінешся. А в селі свої скарги: фермерство не розвивається, землі не дають.... Звичайно, перешкоди існують. Нове завжди народжується в муках. Але якщо людина хоче по-справжньому працювати, є в неї велике бажання, то сьогодні це не може бути нерозв'язаною проблемою. Знаю це з власного досвіду.

Коли Україна стала самостійною державою, обрали ми Президента Леоніда Кравчука, то я подумав, що пора й самому докласти рук до справжнього діла. Це в мені жило здавна, тільки умов сприятливих не було. І ось я вирішив стати фермером. Так, були в мене труднощі з виділенням землі. Я просив сорок гектарів. Десять гектарів ріллі дали мені тут же, а з іншими мав трохи мороки. Справа в тім, що на околиці села, де живу, був колись торф'яний кар'єр, в якому видобували торф і пісок. Років тридцять тут ніхто нічого не робив, місце заросло чагарниками. Часто придивлявся я до цієї землі... І на здивування керівників радгоспу, всіх людей села я попросив дати мені в цьому кар'єрі 30 гектарів землі. Мене вмовляли не робити цього, обіцяли дати кращу землю. А я стояв на своєму. Все-таки 33 гектари землі мені тут виділили.

Що я хочу зробити? В цьому кар'єрі планую розвести своє рибне господарство. Маю надію, що держава мені допоможе. Але в основному покладаюся на свої власні сили. Всі ми звикли чекати, надіятися, що хтось щось нам дасть. Думаю, що всім нам треба менше нарікати, а більше працювати. Так ось, деякі підготовчі роботи на цій забутій людьми землі я вже зробив, навесні невеличкий ставок зарибив. Правда, сухе літо внесло непередбачені корективи — я втратив п'ять тисяч карбованців, які заплатив за мальок. Але то не біда. Зате зібрав 20 тонн високоякісного сіна. В селі ніхто стільки не має. Розвів пасіку — маю мед. А за нього — бензин і мастила для техніки можна обміняти. Вирощую худобу. Здав сім вгодованих бичків і п'ятеро свиней. Ще вирощую. Так у мене й вимальовувався напрям фермерської роботи — вирощування тварин на м'ясо і рибне господарство.

Знаю, що без техніки мені не обійтися. Особливо потрібна вона для впорядкування кар'єру під ставки, корчування чагарників. Маю два трактори, картоплесаджалку, бульдозера, копачку, культиватори, плуги та багато чого іншого з сільськогосподарського інвентаря. На всіх машинах умію й люблю працювати. Дуже потрібний мені сьогодні екскаватор, без нього в кар'єрі не обійтися. Дорого він коштує, але планую придбати. Вирую взятий кредит на 500 тисяч карбованців, за що мене моя дружина дуже сварила. Якщо щиро зізнатися, то є біля чого працювати, спати довго не доводиться. Ручної роботи теж багато. Виростив я, наприклад, гречку, зібрав три центнери, а де обмолотити? Довелося разом з тестем взяти в руки ціпа...

Не криюся — мені нелегко. Але я при ділі, почуваюся господарем. Сам знаю, що мені кожен день робити. І радію, що тільки за рік зробив більше, ніж за десять літ праці в радгоспі, хоч лінивим не був ніколи. То коли мені сьогодні хто каже, що тяжко живеться, погоджуюся, але тут же запитую: «А що ти зробив, щоб усім нам в Україні жилося легше?».

Погляну на своє поле, на ту ділянку, що звільнив від чагарників, душа радіє. До того, що задумав, ще далеко, але я вірю, що в самостійній Україні може добре жити справжній господар.

**Микола ГОЛОВНЯ,
фермер із села Муравище Ківерцівського району на Волині.**

Ціле містечко виросло в Старокостянтинові Хмельницької області для військових, які покинули Німеччину. Це понад 1200 квартир, школа, дитсадок, магазини.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Кордон

ДЕРЖМИТКОМ ПОПЕРЕДЖАЄ:

НІЩО НЕ КОШТУЄ ДЕРЖАВІ ТАК ДОРОГО, ЯК ДЕШЕВА МИТНИЦЯ

10 днів на західних кордонах України працювала комплексна експедиція Державного митного комітету та представників республіканської преси, радіо і телебачення. Вперше митники відкрили четвертій владі всі свої карти.

ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ

Сусід учора повернувся з Туреччини, знайома завтра їде в Китай, шеф місяцями «торчить» то в Німеччині, то в Новій Зеландії... Кому невідома така ситуація? Далеко ще до тієї пори, коли перша, далеко не туристична, навала, що вирвалась на волю крізь щілини тоталітаризму на «дикий Захід», нахається. Люди мають право знати, як живуть їхні сусіди, подорожувати й займатися комерцією, робити, врешті, не те, що дозволено, а те, що не заборонено законом.

І досить часто першою непереборною перешкодою на шляху до омріяної подорожі та її завершення стає митниця. І саме на її голову падають усі прокльони горе-«туристів», клунки на очах втрачають шароподібну форму, сплющуючись, ніби маска сторічного міма. А разом з паяльниками та зубною пастою, електропрасками і батайками, дитячими колготками та ялинковими прикрасами зникає й жага знайомства з найісторичнішими для нашого брата місцями ближнього зарубіжжя — польськими й турецькими базарами. І очі наливаються кров'ю, не вистачає кисню і так хочеться взяти щось замашне в руки...

Нікому немає діла до того, що митниця — структура виконавча, що не вона встановлювала ідіотський мінімум вивозу товарів на 900 купонів і з задоволенням випустила б з країни й дідька лисого, аби їй дозволив уряд. І цей список товарів більш як у 50 найменувань також придумали не митники.

РОЗПРЯГАЙТЕ, ХЛОПЦІ, КОНЕЙ...

На митному пості Олексіївка на україно-молдовському кордоні ми стали свідками першого серйозного інциденту — конфіскації автобуса, орендованого дніпропетровською фірмою «Вояж». У горе-«туристів» не було жодного документа на перетинання кордонів, і вони вирішили «прорватися» через Молдову. Їх «тормознули» пізно увечері. Попросили оформити попередню декларацію і відразу під'їжджати. Та де! Автобус поїхав шукати об'їзні шляхи, де ще не влаштовано ні митних постів, ні прикордонних. І зовсім випадково його зупинила міліція, знову направивши до митників.

Одна мадам довго розповідала, що вони не збиралися тікати від контролю, що в сусіднє село поїхали до знайомого попа дяді Васі... І взагалі, нічого в них немає, у тих клунках, окрім шмаття, отже, й декларації вони заповнювати не будуть. Пускайте, мовляв, та й годі.

Втретє пояснювати, що таке виконання службових обов'язків і митних правил, сенсу не було. Документально оформили чергову спробу незаконно перетнути кордон і порушили справу про конфіскацію транспортного засобу.

На «старих» кордонах «молдовський варіант» не проходить. Тут об'їзних доріг немає. Усюди, де є переходи, працюють прикордонники, митники, міліція. Тому тут і тактика інша. Найпоширеніша — підкуп митника. Не буду стверджувати, що вони не беруть, але те, що беруть усі, відкидаю як нісенітницю.

Перший же хабар, помічений у митника, безапеляційно «тягне» на звільнення. Нагляд же за роботою на митницях поставлено на високий рівень, повірте. За десять днів рейду було звільнено з роботи шістьох митників. Зрештою, звільнених також зрозуміти можна, адже за місячну зарплату в три тисячі купонів сім'ю не прогодуєш. Відверто скажу, що кожний третій з нас на його місці, напевно, також узяв би. І ми в цьому не винні. Такі умови. А дітей чесністтю не нагодуєш.

Дайте митникові хоча б тисяч 15 на місяць (і це не так багато, адже, скажімо, лише Одеська митниця повернула Україні за дев'ять місяців роботи товарів більш як на 30 мільйонів карбованців, причому в цінах 1991 року), і хабарництво буде зведено до мінімуму.

А з прийняттям закону про провізне мито взагалі у митників зникне грунт для хабарництва. Усе буде просто: хочеш взяти товарів більше, ніж дозволено,— плати мито.

До речі, якби сьогодні митники дотримувались того мінімуму вивозу товарів на 900 купонів, то кожний турист-комерсант за кордон не поїхав би (за ці гроші сьогодні можна купити три пляшки горілки). Їм іще дякувати треба, що випускають нас з товаром тисяч на шістьвісім, розуміючи, що в країні безробіття і що для багатьох з нас ці поїздки — єдина можливість якось «залатати діру» в сімейному бюджеті.

Андрій БОЄЧКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Київ — Одеська, Чернівецька, Закарпатська, Львівська, Волинська області — Київ.

(Далі буде).

З пошти

ВІДРОДИТИ СЛАВУ

Хочеться звернутися до українців і всіх тих, хто обрав своєю батьківщиною нашу землю. Не піддавайтесь на оману недругів, завжди й усюди відстоюйте інтереси України, зміцнюйте її державність. Тільки чесною працею можна поліпшити добробут кожного з нас. Воля, розум, справедливість відродять славу України!

Василь КРАВЧЕНКО.
Колодязне Дворічанського району Харківської області.

ЗАСЛУЖИЛИ КРАЩОГО ЖИТТЯ

Наша держава стала незалежною, але ми від того ні багатші, ні щасливіші. Порвалися економічні зв'язки між республіками колишнього Союзу, і тепер слід надіятися тільки на самих себе. Поки що в нас нічого для поліпшення життя народу не робиться. Нових грошей не вводять і невідомо, коли це буде, тим часом все з держави вивозиться в необмеженій кількості за кордон. І досі не вирішено, як буде з грошовими заощадженнями. Тож якщо були в людей якісь гроші, тепер вони знецінилися. Ціни стрибають все вище й вище. Урядові потрібно сміливіше проводити реформи, щоб витягти державу з кризового стану. І коли вже настане той час, що ми житимемо по-людськи!

Валентин КІРСАНОВ.
Сергіївка Павлоградського району Дніпропетровської області.

Ми запитали — нам відповіли

ЧИ ВІДЧУВАЄТЕ ВИ СЕБЕ ГРОМАДЯНИНОМ?

Олексій Максименко, старший спеціаліст Торгової палати:

— Безперечно. За посадою я маю розв'язувати питання акредитованих в Україні фірм. На сьогодні таких 150, близько 250, крім цього, зареєстровано в Міністерстві зовнішньоекономічних зв'язків. І тим гордий. Бо я добре знаю, що до проголошення Акта незалежності акредитацію закордонних фірм займалася Москва, а Україну тримали подалі від світу капіталу. Ніби в передпокої. Нарешті, ми впритул узялися до інтеграційних процесів у світову економіку як могутня держава. Для України це дуже багато важить.

Іван СВІТЛИЧНИЙ, водій автобуса:

— Таке скажете — державним! Я відчуваю себе, і за те спасибі, просто людиною. Бо й, справді, раніше начальник колони мене не помічав навіть тоді, коли зустрічався з ним — ніс до носа. Про якісь там права й слова не міг стулити. А тепер нічого. Як допече, страйконути можемо...

Наталя Борисівна (прізвища не назвала):

— Незалежність, незалежність... А від кого вона? Від Московії — то воно б нічого, аби їсти й пити було за що купити, взутися та й накинути на плечі. А воно, знаєте, виходить так, що рік як незалежні, а нижче попереку нічим прикрити. Ви на бабу не ображайтесь, радикуліт у мене, дме у спину. А так я державна баба, запишіть: Наталя Борисівна — українка!

Назар ЯЩЕНКО, інженер:

— Чи помічали ви коли-небудь, як американець припасовує на капелюха або встановлює на своєму робочому місці мініатюрного національного прапорця? Атож. А чи бачили, щоб українець хизувався своїм національним прапором? Ото ж воно і є. Попри балачки про нашу державність та національні почуття, ми не такі патріоти своєї вітчизни, як вони своєї. А втім, поступово ми здобуваємо статус справді європейської держави. Про це свідчать навіть наші кордони, які стають державними. Нам непереливки, бо більша частина населення — біднота, тоді як у Штатах — середнього достатку. Але так само, як вони мають американську мрію, про яку говорив, залишаючи пост Президента Джордж Буш, так само мріємо і ми, українці. Про те, щоб жити у мирі й злагоді, заможно, вільно, розкуто. До цього ще далеченько, але ми йдемо до того. І в мені вже заворушилося: я — громадянин!

Ніна САЄНКО, художниця:

— Як людина, в обов'язки якої входить організація виставок мистецького загалу республіки, я володію маленьким скарбом — переконанням, що немає талановитішого, обдарованішого народу за наш. Тому нашою метою має бути повернення до духовних, художніх, високомистецьких джерел, які непомітно замулюються комерціалізацією, безкультур'ям, імпортованим ширвжитком. Як на мене, ми самі мимохіть створюємо родючий грунт для всілякого роду мафіозних об'єднань, ділків тіньового бізнесу. Я пишаюся тим, що живу у великій і обдарованій державі, але волію, щоб жила в державі, яка була б цивілізованою, нерозбещеною, правовою. Аби це — я почувалася б громадянином держави.

Записав **Сергій ВЛАД.**

ЩОБ НЕ ПАСТИ ЗАДНІХ

Після багатовікового плюндрування Україна в муках відроджується. Географічні, кліматично-грунтові, надрові та інші сприятливі для розвитку умови можуть надати їй таких сил, що вже через 5—10 років вона добре стане на ноги. Тільки щоб за старою звичкою не пленталася в «кільватері» північного сусіда. І ще. Якщо в нашому суспільстві на перший план вийде людина з її потребами, то ми не пастимем задніх серед інших держав світу. І ніхто тоді не задушить нас, не позбавить самостійності.

Ярослав **ПЛЕСКУН.**
Унгени, Молдова.

Минув рік, закінчилася ейфорія, і з'ясувалося, що шлях розбудови Збройних Сил України і справді тернистий, а поступ трьох військових округів і Чорноморського флоту в напрямі перетворення їх у національну армію України загальмувався.

У чому причини кризи у війську і чи є вона? Відповіді на ці запитання дістав у кабінеті міністра оборони України генерал-полковника К. Морозова. Після бесіди з ним народився цей матеріал.

ВІН ПРИЙШОВ, ЩОБ ДАТИ ДЕРЖАВІ ЩИТ

Військо

З ВЕРЕСНЯ 1991 року командуючого повітряною армією генерал-майора К. Морозова 323 голосами і бурхливими оплесками народні депутати України затвердили міністром оборони. Він усвідомлював, що робить найвідповідальніший і найризикованіший у житті крок. А перші дні на посаді міністра переконали, що масштаби непевності свого становища новий міністр передбачав не сповна. З чого почати? За що братися? Де шукати допомоги? В уряді, у Верховній Раді дали чітко зрозуміти: тебе призначили міністром — дій. Але як? На кого спиратися?

Скільки було безсонних ночей, скільки тоді передумав генерал, вистраждав! Але твердо вирішив: назад шляху немає. Найважче було в перші місяці, коли новостворене міністерство репрезентував... лише один Морозов. Насамперед він намагався будь-що вийти на контакт з командуючими. Але ні Чечеватов у Києві, ні Скоков у Львові, ні Морозов у Одесі навіть говорити не хотіли. Москва взагалі вважала генерала Костянтина Морозова зрадником, і маршал Шапошников не стомлювався відбивати у війська телефонограми: «Генералу Морозову не підкорятися, виконувати директиви тільки Генштабу...». Нижча ланка генералітету від нього також сахалася, як чорт від ладану, лише деякі знайомі молоді генерали співчували. Були такі хвилини розпачу, що Костянтин Петрович не бачив жодних перспектив і тоді думав, думав, думав...

Українська армія нині вже на міцному підмурку: створено Сухопутні війська, які переходять на організаційно-штатні структури Західного і Південного оперативного командувань, Військово-Повітряні Сили України, які буде об'єднано з протиповітряною обороною, почато розбудову Військово-Морських Сил нашої держави...

Військо вже позбулося такого баласту як 10-тисячний загін тих, хто відмовився присягати українському народові. На їхнє місце приходять військовики, які серцем і душею сприймають ідею державності України і хочуть служити її народові. Поступово, а не кавалерійським наскоком, у війську відбуватиметься ротація кадрів. Перевага надаватиметься найкращим спеціалістам, найвідданішим, найсумліннішим.

Власне, чому Морозов зголосився стати міністром оборони? Заради кар'єри? Відчув, що вітер дме в бік незалежності України і вчасно зорієнтувався? Ні, тоді він прийняв це рішення зовсім з інших міркувань. Дедалі частіше замислювався, в якій країні живемо, куди йдемо, хто ми серед світової цивілізації? СРСР і зокрема його Збройні Сили розвалювалися. Треба було шукати виходу, щоб цей процес не обернувся крахом для республік, а також і для рідної України, де народився, виріс, в землі якої спочивають його предки. Вже тоді він, військовик, не міг не знати, що незалежної України, як і будь-якої держави, не може бути без національної армії. І розумів, що починати розбудову Збройних Сил України треба не з чечеватових, а з простих офіцерів і солдатів. Отож почав їздити у війська, зустрічався з людьми, слухав, придивлявся, аналізував. Гарячі голови тоді закликали оголосити війська, що дислокуються в Україні, окупаційними і починати формувати Українське військо з нуля. Аналізуючи всі «за» і «проти», генерал розумів, що така позиція призведе до крові. Гігантське, майже мільйонне військове угруповання оголосити окупаційним і сподіватися, що воно без спротиву складе зброю і розійдеться по домівках? Блеф. Та й хіба можна називати «окупантами» наших же батьків, чоловіків, синів, братів, які служать у війську? Стало очевидним, що майбутню Українську армію треба розбудовувати шляхом трансформації Київського, Прикарпатського, Одеського військових округів та Чорноморського флоту у Збройні Сили України.

Сьогодні, коли це завдання майже виконано, багатьом здається, що все це відбувалося саме по собі. І тільки Бог знає, що за цим стоїть — які труд, стреси, біль...

Українська армія нині вже на міцному підмурку: створено Сухопутні війська, які переходять на організаційно-штатні структури Західного і Південного оперативного командувань, Військово-Повітряні Сили України, які буде об'єднано з протиповітряною обороною, почато розбудову Військово-Морських Сил нашої держави. Хоча роботи тут ще непочатий край. Є лише організаційна група, яка формує майбутнє управління командуючого ВМС України. Є особовий склад військових моряків, які вирішили служити українському народові. На заваді створенню військово-морського флоту України стоїть одіозна постать адмірала Касатонова. Призначений заступником головкому ВМС Росії, він продовжує свавілля у Севастополі. Поводиться так тому, що відчув безкарність за свої вчинки. Якби ще на початку касатоновських «подвигів» вище політичне керівництво України поставило адмірала на місце, ми давно мали б свої ВМС.

І рік тому, і нині Морозову наполегливо пропонують формувати Збройні Сили України через так званий конкурс серед усіх бажаючих служити в Українській армії. Йдеться про те, щоб водночас звільнити всіх у запас, створити атестаційну комісію і кадри набирати через іспити, а вже потім приводити військовиків до присяги. На перший погляд пропозиція слушна, але чи можна здійснити її на практиці? Костянтин Петрович переконаний, що ні. Це призвело б до вибуху у війську, — вважає він. І хоч офіцери-українці з армій країн СНД наполягають на такому варіанті, мудріше, розмірковує генерал, поступово замінювати офіцерів, які не бажають служити в Збройних Силах України, тими, хто хоче повернутися на Батьківщину. Українське військо вже позбулося такого баласту як 10-тисячний загін тих, хто відмовився присягати українському народові. На їхнє місце приходять військовики, які серцем і душею сприймають ідею державності України і хочуть служити її народові. Поступово, а не кавалерійським наскоком, у війську відбуватиметься ротація кадрів. Перевага віддаватиметься найкращим спеціалістам, найвідданішим, найсумліннішим.

Є люди, які говорять про те, що в Українському війську могутня «п'ята колона» Росії в особі тих, хто не сприймає ідеї незалежності України, виступає за реставрацію Радянського Союзу і єдиних збройних сил. Говорять навіть, що створюються якісь «бойовки» — «трійки», «п'ятірки». Це цілковита нісенітниця,— стверджує міністр.— В армії, як і в нашому суспільстві, ніхто людей за національною ознакою не розділяє. Ми всі, українці, росіяни, євреї, болгари, татари — громадяни України. Я сам напівросіянин, але вважаю себе патріотом України.

Багато розмов нині точиться й довкола засилля в армії так званого радикального націоналізму. Комусь вигідно поширювати чутки, що нібито у війську ледь не кожного офіцера змушують підписувати документ, у якому він засвідчує, що в разі необхідності воюватиме проти Росії. Та не документом засвідчують військові люди готовність захищати Вітчизну, а своїми переконаннями, відданістю букві й духу військової присяги! І не проти Росії настроюються воювати військовики Збройних Сил України, а проти будь-якого агресора, і пліч-о-пліч боронитимуть рідний край всі сущі в Україні — українці, росіяни, греки, гагаузи...

Міністр завжди виступав і виступа проти політизації війська. Армія — це не місце для ідеологічних баталій. Але у Міністерстві оборони розуміють, що Українське військо існуватиме лише на папері, якщо особовий склад усім серцем і душею не сприйме національної української ідеї, якщо солдати, прапорщики, офіцери не знатимуть історії України, не володітимуть українською мовою. Саме з цією метою створювалося соціально-психологічне управління, яке очолює генерал Володимир Мулява. Знайомити особовий склад з героїчними бойовими традиціями українського народу, нести в казарми український дух, дух козацтва, січового стрілецтва, Боже слово, дбати про соціально-психологічне здоров'я військовиків, налагоджувати між ними ненасильницькі соціальні відносини та нерепресивне, безконфліктне спілкування, здійснювати психологічний захист і адаптацію — ось головні завдання соціально-психологічної служби. Не ідеологи потрібні їй, а фахівці-соціологи, психологи, психофізіологи, народознавці, правники, культурологи. І жодних вертикальних структур, як це було в політорганах, жодних владних повноважень, жодного примусу, насилля, нав'язування.

Сьогодні лунає чимало заяв, у тому числі з високої трибуни Верховної Ради, що військо розкрадується оптом і вроздріб. Б'ють на сполох, вважає міністр, як правило, люди, які про порядки в армії довідалися лише недавно. Той, хто прослужив у війську бодай років з п'ять, знає, що красти у війську почали не сьогодні. В союзній армії з цього жили і наживалися. Продавали все: обмундирування, бензин, зброю, техніку. За рахунок солдатів-«рабів» зводили дачі. Пиячили, знущалися з менших за званням, заохочували «дідівщину». І ці ганджі за рік, відколи Морозов міністром, не подолаєш. Необхідно змінити самий дух у війську, перетворити службу на справді священний обов'язок. Ось тоді нова генерація військовиків, генерація патріотів не буде красти сама в себе.

Багато негативної інформації у пресі і щодо діяльності Комерційного центру при Міністерстві оборони. Але його і створено саме для того, щоб запобігати таким аферам, як продаж адміралом Касатоновим командного пункту. Міністр особисто контролює діяльність Комерційного центру і настроєний рішуче викорінювати будь-яку нечесність.

Усім, хто хоч трохи знайомий з ситуацією в нашій армії, боляче чути від людей, які й пальцем не ворухнули для розбудови Збройних Сил України: «Морозова — у відставку!» Він ніколи не тримався й не тримається за крісло. Готовий, якщо це буде на користь України, командувати ескадрильєю, полком, дивізією, армією. Але йому, як мовиться, держави шкода. Почавши створювати Збройні Сили України з нуля, за короткий час молодий генерал-полковник навчився бути виваженим, гнучким, мудрим. Йому вдалося набрати «команду» однодумців, хоч міністр відкидає принцип «новий начальник — нова свита» і завжди боровся проти блатів, родинності, протекціонізму. А у відставку він піде, якщо, не дай Боже, повернуться старі часи і генерала запитають: «Служитимеш Радянському Союзу?»

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ,
військовий оглядач «Голосу України».

РІК, ЯКОГО МИ НЕ ПОМІТИЛИ

Так, рік минув від того Дня.

Ми його не те що не помітили, а, здається, — не відчули, не виділили у свідомості, не сприйняли як особливий і не схожий на інші.

Нехай не ображається на нас Історія й нащадки — нам було просто дуже ніколи. Ми будували державу, ми небезуспішно домовлялися з ближніми й дальніми сусідами, ми шукали самих себе, ми, зрештою, стояли в чергах — то за тим, то за іншим.

І ось тепер нагадуємо собі того хазяїна, що йому за клопотами насущними ніколи було вгору глянути. Нарешті, спохопився:

— Невже празник? Який? Пречиста?! Ти диви, а ще наче вчора Великдень був!

Нічого, звикнемо.

А історії — не звикати. Вона, приміром, пам'ятає (хоч прямих аналогій тут бути й не може), що імперія Александра Македонського, що створювалась протягом лиш десяти років, розпалася аж років через сорок.

У наших же душах імперія жила куди довше.

Отже, минув лише рік...

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Експрес-інформація

З'ЇЗД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ РОСІЇ

відкривається сьогодні в Москві. На ньому планується обговорити питання внутрішньої і зовнішньої політики РФ, хід економічної реформи, схвалити кілька найважливіших законів. З великою доповіддю на з'їзді має виступити Президент Росії Б. Єльцин.

А напередодні депутатського форуму в Москві продовжували згуртовуватися як прихильники, так і противники реформ і нинішнього керівництва. Зокрема, утворилася нова партія «Демократичний вибір», яка підтримує Б. Єльцина та його уряд.

НІМЕЧЧИНА ЩЕ НЕ ГОТОВА

Німеччина не домагається статусу постійного члена Ради Безпеки ООН. Про це заявив канцлер ФРН Г. Коль в інтерв'ю німецькому радіо. Він сказав, що хоча його країна після возз'єднання і стала наймогутнішою державою Європи, але вона ще не може повністю виконувати зобов'язання, що їх має взяти на себе як постійний член РБ ООН.

«СПРАВУ КПРС» ЗАВЕРШЕНО

У зв'язку з тим, що КПРС розпалася та втратила статус союзної організації і що КП РРФСР організаційно не оформилася як самостійна партія, розгляд справи про перевірку конституційності КПРС і КП РРФСР припинено. Таке рішення оголосив учора Конституційний суд (КС) Росії. Він також визнав конституційною ту частину відомого указу Президента Б. Єльцина, яка забороняє керівні структури компартії. Але заборона первинних парторганізацій визнана такою, що не відповідає Основному Закону РФ. Згідно з рішенням КС спірні питання щодо партійної власності мають розглядатися на загальних засадах у судовому порядку.

ЯК ГОРОХОМ ОБ СТІНУ

Атаки на сербські позиції поблизу боснійського міста Мостара вчинили хорватські і мусульманські підрозділи Таку інформацію передало бєлградське агентство Танюг. У свою чергу, хорватське телебачення повідомило, що Мостар обстріляли серби. Надходять повідомлення про бойові дії в інших районах Боснії і Герцеговини, незважаючи на домовленість про припинення вогню.

ПРОГРАМУ НОВОГО УРЯДУ ТАДЖИКИСТАНУ

виклав учора на сесії Верховної Ради республіки Прем'єр-міністр А. Абдуллоджанов. За його словами, уряд віддасть перевагу розвитку приватного підприємництва, малого і середнього бізнесу. Таджикистан, заявив глава кабінету, виступає за поступовий перехід до ринкових відносин.

А. Абдуллоджанов повідомив, що має намір запросити до республіки провідних західних спеціалістів для розробки конкретних економічних програм.

Шлях України до незалежності для нас — хороший приклад

Станіслав ШУШКЕВИЧ,
Голова Верховної Ради Республіки Білорусь:

Позиція України і події, що відбуваються у республіці, особливо протягом останнього року, серйозно впливають на ситуацію в Білорусі, на свідомість наших народних депутатів. Ми дуже уважно стежимо за тим, що відбувається у цій сусідній державі. Підходи української Верховної Ради, Президента Леоніда Кравчука та його постанови, укази з багатьох питань життя республіки ми вивчаємо й використовуємо в своїй роботі. Вважаємо, що у нас є спільні труднощі. І шлях України до незалежності для нас — хороший приклад.

Щодо взаємовідносин наших держав, я сказав би таке: ми повинні створити умови, щоб не погіршити наше економічне переплетення. Наш інтерес — у тісних економічних зв'язках. Що стосується Білорусі, то вона прагне до того, щоб їх зберегти. На нашу думку, Україна стоїть на певних позиціях, що мають бути у кожної незалежної держави. Тому ми з розумінням ставимося до того, що вона зробила з питань кордону, митниці. А в Білорусі на розв'язання деяких проблем просто не вистачає коштів, та, очевидно, ми будемо йти в тому ж напрямі. Наша позиція різниться від української лише в питанні рубльової зони. Ми хотіли б, щоб вона існувала і щоб ми в ній перебували. А коли Україна вважає, що їй зручно мати власну валюту, не входити до рубльової зони, — це право суверенної держави.

У цей переломний період я щиро зичу українському народові успіхів на важкому й тернистому шляху до національного відродження, утвердження своїх позицій у світі.

Напередодні першої річниці Всеукраїнського референдуму та обрання Президента України наші власні кореспонденти звернулися до керівників, парламентаріїв, відомих політичних діячів нових незалежних держав і Болгарії з проханням висловити їхню точку зору на цю знаменну для нашого народу подію та перспективи розвитку відносин з Україною

Великий перелом

Абульфаз ЕЛЬЧИБЕЙ,
Президент Азербайджанської Республіки:

Від імені азербайджанського народу і від себе особисто вітаю з річницею всеукраїнського референдуму, на якому народ України проголосував за незалежність своєї країни.

Український народ висловився за рівноправність, самостійне існування у світовому співтоваристві. Це був великий перелом не тільки в історії України. Він прискорив процес реального здобуття суверенітету рештою республік колишнього Союзу.

Мені приємно відзначити, що в Азербайджані живуть і трудяться тисячі українців, які разом з іншими народами республіки роблять неоціненний внесок у створення самостійної Азербайджанської держави.

У нас на очах зароджується основа нових взаємовідносин між молодими державами. Азербайджан бачить в Україні рівноправного партнера в усіх сферах співробітництва. Я сподіваюся, що відносини між нашими державами й надалі будуватимуться на засадах взаємоповаги, добросусідства й співробітництва.

«УКРАЇНЦІ І БОЛГАРИ— СЕРЙОЗНІ ПАРТНЕРИ»

Філіп БОКОВ,
депутат Народних зборів Республіки Болгарія від Соціалістичної партії, член комісії з питань зовнішньої політики:

Дуже шкодую, що протягом останніх кількох років, захоплені всілякими західними моделями, ми втратили контакти з країнами СНД, насамперед з Україною. Це призвело приблизно до 50-відсоткової розрухи нашої економіки. Три роки показали, що Захід не готовий відразу прийняти нас, тобто країни колишнього соціалістичного блоку, в свої обійми. Тому Болгарії треба відновлювати зв'язки на всіх рівнях, зокрема з Україною, яка святкує річницю всенародного референдуму про незалежність.

Нам марно сподіватися на швидку інтеграцію до ЄС, хоча цей процес почався. Болгарія, Україна, інші держави згодом стануть повноцінними членами європейської сім'ї. Але це згодом. Тепер першочергове завдання для нас — викарабкатися з отого становища, в якому ми опинилися.

Відрадно, що візит Президента Леоніда Кравчука до Софії офіційно започаткував контакти між обома країнами. Українсько-болгарський договір тепер виносять на ратифікацію в нашому парламенті. Але самого договору замало. Варто наповнити його конкретним змістом, іти далі у наших відносинах. Україні і болгари — серйозні партнери. Ми маємо перспективні ринки. Наприклад, нині багато говорять про Чорноморську економічну зону. На нашу думку, вона повинна своєю діяльністю охоплювати ті проблеми, розв'язання яких не під силу одній країні, скажімо, екологія Чорного моря, комунікації тощо. Тут ми маємо співпрацювати безпосередньо.

Судячи з інформації, яка у нас є, Болгарія дещо випереджає Україну на шляху до ринку. Тому наш досвід напевно був би корисним для України.

«МИ СТАЛИ НА НОВИЙ ЩАБЕЛЬ»

Мухаммаджон КАРАБАЄВ,
віце-прем'єр-міністр Республіки Узбекистан:

Надзвичайно важливо пам'ятати, який довгий і важкий був шлях дружнього українського народу до свого зіркового часу. Це допоможе оцінити плоди перемоги ідеї національної державності. Ми пам'ятаємо, як до останнього часу торпедували всенародний форум, як лякали Україну усілякими лихами на випадок її виходу із Союзу. Та, як бачимо, все обійшлося. Україна живе й сама визначає свою долю.

Узбекистан та Україна завжди мали хороші стосунки, що грунтувалися на рівноправ'ї і взаємоповазі. Візит нашого Президента Іслама Карімова до Києва, підписані там документи змінили ці відносини, підняли їх на новий ступінь.

Під час візиту до Києва Іслам Карімов відзначив, що Україна на новому історичному етапі розвитку двосторонніх зв'язків стає для Узбекистану свого роду воротами на Захід, до Європи. В цьому немає ніякого перебільшення. Адже багато які народногосподарські вантажі ми одержуємо саме через Україну, її південні порти. Узбекистан, у свою чергу, готовий відіграти ту саму роль у розвитку економічних відносин України з країнами Сходу.

Нашій дружбі жити довго. Долі узбецького та українського народів багато в чому схожі. Здобувши незалежність, наші країни зближаться ще ближче.

ПРАГНУТИ ПОВНОГО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ

Єрік АСАНБАЄВ,
віце-президент Республіки Казахстан:

Сердечно вітаємо український народ з роковиною всенародного референдуму. Відомо, що держава міцна своїм народом, а народ — єдністю. Рік тому народ України зміцнив свою єдність, виявив волю стати незалежним.

Казахстан з великою увагою стежить за демократичними процесами, що відбуваються на українській землі. Кожна з наших держав йде своїм шляхом, але до спільної мети: повноправного суверенітету, економічного добробуту, справжньої демократії. Та й труднощі, що зустрічаються на нашому шляху, теж дуже схожі. Тому нам усім разом доведеться докласти чимало зусиль для того, щоб наші взаємовідносини залишилися добрими.

Великі надії Казахстан покладає на плідне економічне та культурне співробітництво, на важливі торгово-економічні угоди, здатні розширити участь українських бізнесменів не лише в традиційних сферах економіки республіки, а й у нових її галузях. Ділові, духовні контакти будуть глибшими, коли ми досягнемо домовленості про повсякчасний культурний, інформаційний та науково-технічний обмін. Тим більше, що тут у нас уже є традиції.

Шлях до незалежності й самостійності не всіяний трояндами. Як у вас, так і у нас попереду випробування. Хотілося б з гідністю вийти з них. І щоб наступний рік як для України, так і для Казахстану був ознаменований конструктивними рішеннями, що сприятимуть зміцненню дружби між нашими народами, взаєморозумінню між громадськими рухами й партіями, Президентом Леонідом Кравчуком, якого рівно рік тому обрав народ України, та Нурсултаном Назарбаєвим, якого теж рівно рік тому одностайно було названо Президентом Казахстану.

«ВИХОДИТИ З КРИЗИ ТРЕБА РАЗОМ»

Михайло ПЛАСИЧУК, віце-голова парламенту Молдови на інтерв'ю «Голосу України» дав згоду з задоволенням, підкресливши, що роковини всенародного референдуму в Україні — знаменна дата і для Молдови, яка проголосила свою незалежність слідом за найближчою сусідкою.

— Молдовський і український народи зв'язують давні дружні відносини. У нових умовах, після проголошення обома державами незалежності визначилася схожість позицій керівництва Молдови й України. Ми йдемо одним курсом, спрямованим на утвердження нашої молодої державності. Молдова так само, як і Україна, виступає за відносини між країнами СНД на рівних, позиції «старшого» й «меншого» брата ми не сприймаємо. Саме в Україні ми й бачимо такого рівного партнера, який поважає нашу незалежність і прагнення її утвердити. Тому так добре зустріли ми приїзд у нашу республіку Президента України Леоніда Кравчука і підписання двосторонного договору.

— 600 тисяч українців проживає в Молдові, стільки ж молдован проживає в Західній Україні. Як вони почуваються в рамках державної національної політики?

— У Молдові першим зареєстрованим товариством національної культури було українське. До речі, це зразу ж підтримав указом Президент Молдови. Відкриваються українські школи, в Кишиневі працює український ліцей. Хлопці українськї національності з Молдови одержали можливість навчатися в вузах Києва і Одеси. Можна було б продовжити цей список, та я скажу, що не все ще так добре, як того хотілося б.

Законодавством зафіксовані рівні права національних меншин з корінним населенням, обумовлено умови для розвитку національних груп, їхніх культурних традицій. Але, як відомо, від прийняття закону до його виконання — шлях довгий і порушення при цьому допускаються. Гадаю, що для кращого результату потрібні тісні контакти департаментів з національних питань України й Молдови, ширший обмін інформацією про їхню роботу. Тоді з'явиться довіра й менше буде взаємних підозр.

— Кожна держава йде своїм шляхом і виходить з кризи, в якій опинилася Молдова, їй, очевидно, доведеться самій...

— Я так не думаю. Екомічні зв'язки досить сильно зв'язують нас з колишніми республіками Союзу і розривати їх — згубно. Ці зв'язки необхідно зміцнювати. Тож з кризи, в якій усі ми опинилися, Молдовська держава самостійно не вийде. Шлях у кожного свій, **але вибиратися на гостинець нам доведеться разом.** З Україною, гадаю ми в цьому єдині.

Звертаючись до парламенту держави-сусіда, я вітаю всіх українських депутатів, а також керівництво України, її народ з роковинами всенародного референдуму. Певен, що саме в підтримці народом, який довірив свою долю Президентові країни, курсу України на незалежність — основа майбутнього успіху.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

РЕФЕРЕНДУМ ДОПОМІГ УНИКНУТИ КРИВАВОЇ АГОНІЇ ІМПЕРІЇ

Армен АЙВАЗЯН, помічник Президента Республіки Вірменія з міжнародних питань:

Референдум в Україні став нічим іншим, як останнім доказом безперспективності подальшого існування Радянського Союзу. Мабуть, найголовнішою його заслугою перед усіма народами колишнього СРСР було те, що рішуче «так», сказане народом України на користь незалежності, допомогло уникнути чреватого непередбачливими наслідками кривавого варіанта передсмертної агонії величезної імперії, який усе ще був можливий навіть після провалу серпневого путчу. Розвіявши ілюзії «колишніх», Україна ніби розчистила шлях іншим республікам СРСР, включаючи Росію, для створення власної державності. Певна річ, не слід забувати, що проведення цього референдуму в Україні, в свою чергу, стало можливим завдяки боротьбі різних народів СРСР, що розпочалася до цього, за демократію і незалежність.

У Вірменії надають великого значення віковим зв'язкам між нашими країнами та народами, що охоплюють усі сфери життя. Після відновлення вірменської та української державності наші відносини будуються на основі рівноправ'я, взаємного довір'я і співробітництва. З відкриттям у найближчому майбутньому дипломатичних представництв у наших столицях ці відносини вийдуть на новий, динамічніший рівень, що відповідає вимогам сьогодення.

Із щирою насолодою користуючись нагодою, сердечно вітаю читачів газети «Голос України» і весь народ України з роковинами завоювання незалежності та першого в історії країни всенародного обрання Президента.

Експрес-інформація

ПІСЛЯ СПРОБИ ПЕРЕВОРОТУ — ПОГРОМИ

Уряд Венесуели контролює ситуацію після невдалої спроби державного перевороту, заявив Президент країни Карлос Андрес Перес. Однак становище у Венесуелі залишається напруженим. Не припиняються антиурядові виступи. Вже загинули 200 і поранено 500 чоловік. Різко зросла злочинність, тривають погроми магазинів. За повідомленням бразильського телебачення, власті заарештували 1200 військовослужбовців, причетних до спроби перевороту.

СПЕРЕЧАЮТЬСЯ ЗА ЗБРОЮ

Твердження грузинського міністра оборони Т. Кітовані про те, що російська армія не виконує ташкентських домовленостей про передачу Грузії частини озброєнь, спростувало командування Закавказького військового округу. Його представники також заявили, що не відповідає дійсності і повідомлення про те, що частину озброєнь, призначених для Грузії, нібито продано Вірменії.

Що стосується ситуації в Абхазії, то останніми днями сутички між грузинськими військами й абхазькими формуваннями відбуваються в основному в селах Очамчирського району. Є жертви з обох сторін.

ДІАЛОГ ВІДНОВЛЮЄТЬСЯ

Уперше за останні 20 років з офіційним візитом до В'єтнаму прибув Голова Держради КНР Лі Пен. За словами китайських представників, одним з результатів візиту може стати домовленість про прямі капіталовкладення Китаю у в'єтнамську економіку. Передбачається, що сторони також спробують врегулювати конфлікт навколо островів Спратлі. На цей невеликий архіпелаг, де відкрито великі поклади нафти, претендують кілька держав, у тому числі Китай та В'єтнам.

АДМІНІСТРАЦІЄЮ КЕРУЄ «АФГАНЕЦЬ»

Виконуючим обов'язки глави тимчасової адміністрації в Інгушетії призначено колишнього «афганця» генерал-майора Р. Аушева, командуючого російським військовим контингентом у цій автономній республіці. Відповідний указ підписав глава тимчасової російської адміністрації у Північній Осетії та Інгушетії С. Шахрай.

ЩОБ СТАТИ БІЖЕНЦЕМ, ПОТРІБНІ ДОКАЗИ

Для узгодження політики європейських держав щодо біженців зібралися вчора у Лондоні міністри у справах імміграції країн — членів ЄС. Вони, зокрема, обговорюють пропозиції про прискорення висилання осіб, прохання яких про надання притулку необгрунтовані.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

МЕТА У НАС ОДНА

Ейнар ЦИЛІНСЬКИЙ, депутат Верховної Ради Латвії від націонал-радикальної опозиційної фракції «Сатверсме» («Конституція»):

— Я вітаю український народ з великим святом — першою річницею всенародного референдуму про незалежність і перших президентських виборів.

На Україні, як і в нас, у Латвії, йде формування держави. Процес цей тривалий і багато в чому болісний. Тому для кожного важливо усвідомити, що він — громадянин незалежної держави, і поводитися відповідно до цього статусу. Поки що, на жаль, багатьом дуже важко звикнути до думки, що Москва ні вирішувати, ні допомагати нам не буде.

Відрадно, що розвал імперії і формування національних держав — України й Латвії — відбувається мирно і сприяє залученню до загальноєвропейського процесу. Звичайно, і у вас, і в нас є чимало відмінностей, особливостей. Та головна мета одна — розбудова незалежної національно-демократичної держави. Впевнений, мрія наших народів втілиться в реальність.

Далеко від Батьківщини

Тисячі кілометрів—не перешкода

У ці по-південному теплі дні Душанбе уступив пальму політичної першості Ходженту. Туди, на сесію Верховної Ради, поїхали всі більш-менш вагомі політичні діячі, члени уряду.

Вашому кореспондентові з наведених вище причин не вдалося зв'язатися з ким-небудь із вищого ешелону влади, але, сподіваюся, читачам «Голосу України» буде цікаво дізнатися, що думають з приводу річниці референдуму та виборів Президента України їхні земляки за п'ять тисяч кілометрів від Батьківщини.

Віталій ГРИЦАН, начальник групи прикордонних військ Росії в Таджикистані, генерал-майор:

—Я дуже радий, що народ України вибрав свій шлях. Хай за тяжких умов, але мирно будує свою державність. І хочу, щоб так було і надалі, щоб не було навіть спроби створити Україну тільки для українців. Це шлях конфронтації. Про хибність такого підходу говорить хоча б сумний тутешній досвід. Але разом з тим хотілося б, щоб не забували на батьківщині про земляків, котрі з службових, державних чи історичних причин опинилися за її межами.

Вадим Зайченко, кандидат наук, доцент кафедри політології Таджицького державного університету, член правління народного руху «Растохез»:

— Свого часу я приїхав сюди, щоб поглибити свої знання з літератури народів Сходу, досконало вивчити мову, тепер сам викладаю.

Вірю, що зв'язки між нашими республіками будуть продовжуватися і зміцнюватися навіть тепер, у тяжкий для Таджикистану час.

Словом, Україну і Таджикистан повинні не роз'єднувати п'ять тисяч кілометрів, а єднати сфери розвитку економіки, науки, культури і, звичайно, національні діаспори, члени кожної з яких гідно представляють свою історичну батьківщину.

Олександр Борзенко, кандидат наук, заступник міністра економіки й фінансів Республіки Таджикистан:

— Хоча Таджикистан переживає не кращі часи, але всі ми сподіваємося, що здоровий глузд переможе, припиниться кровопролиття і республіка стане на шлях нормального життя. Себто будуть розширюватися взаємовигідні економічні зв'язки з республіками колишнього Союзу, в тому числі — з Україною. Таджикистан може поставляти як сировину — бавовну, алюміній, — так і готову продукцію хімічної промисловості, машини і устаткування для текстильних підприємств. Ми зацікавлені в сировині, товарах і машинах з України. Вже тепер готується пакет двосторонніх угод між нашими республіками.

Що ж, як бачимо, відстань від Дніпра до Пянджу не заважає пам'ятати про земло предків.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

НАДІЇ ТА ІЛЮЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ

Перше враження

«Як вижити?» — напружуються інші театри у гонитві за сенсаційними іменами і темами: то нашвидкуруч замальовуючи одну з «білих плям», то похапцем ліплячи імпозантну постать чергового гетьмана. Як рідко й тяжко досягає успіху кон'юнктурна поспішливість... «Як жити?» — несуєтно замислюються франківці й зі схвальною послідовністю звертаються до незрадливих джерел національної класики. Як правило, не помиляються.

І от на відкриття сезону — тиха сенсація: «Зимовий вечір», драматичний етюд Михайла Старицького, в якому останнього гучного успіху зазнавав ще легендарний Саксаганський. З тих пір за п'єсою встановилася усталена репутація серйозної, але невиграшної. Справді, нема в ній зовнішньої динаміки, події визрівають спроквола, конфлікт живиться мотивами неочевидними. Як на рутинний погляд, абсолютно неконкурентоздатна річ.

Але треба знати Сергія Данченка, який за будь-яких обставин не бере до афіші випадкових назв і при цьому не встряє у кон'юнктурну колотнечу, щоб збагнути його вибір. Цього разу, гадаю, режисер-постановник керувався не тільки полемічним запалом [illegible] вернути до сценічного обігу якісну п'єсу. Хоча, треба очікувати, спокушені чеснотами франківської вистави, до неї звернуться й інші. Данченко відкрив у цій, здавалося б, наївній п'єсі її мудрий, притчевий смисл: повернення блудного сина (є у виставі й промовиста рембрандтівська мізансцена), яке не відбулося.

Зусилля творців вистави і зосереджуються навколо намацування суперечливих психологічних чинників загадкової поведінки і душевної драми головного героя — Подорожнього. На цьому, власне, тримається глядачевий інтерес: то ніби вже починаєш розуміти, у чому річ, то раптом знову губишся у здогадках, аж поки не збагнеш, що однозначної відповіді не дочекаєшся. Якась нетипова українська класика! Звівши етнографічну оздобу п'єси до лапідарного мінімуму й не наполягаючи на побутових подробицях, режисер прочитує твір як романтичну драму з притаманними їй загостреним психологізмом, контрастним протиставленням героя оточенню, концентрованою атмосферою підспудного неблагополуччя, що неминуче має вибухнути непередбаченим вчинком під завісу.

Тонкість задуму в тому, що вистава позбавлена загальновживаної романтичної атрибутики — відкритих кольорів, чорно-білих характеристик, категоричних присудів; вся вона у мінливій сфері неявних натяків, неясних передчуттів, неутилітарних намірів. Ця проникливо-людяна вистава розкривається глядачам у камерному звучанні: вона ж бо про приватне життя людини (як ми відвикли від цього), якій судилося пройти через муки людського відчуження, страждання від'ємності від родини (від тюрми та від суми...), судомно вчепитися за ефемерну можливість повернення до людей і знову лишитися на самоті з собою. Перед нами — притча, й тому все тут просто: селянська хата, піч, стіл, на столі хліб — родина збирається вечеряти. А за вікном, на далекому пагорбі, десь у морозних сутінках не дає заспокоїтися самотня постать, що поволі, віддалено від різдвяного ходу колядників, просувається проти вітру, нібито всупереч долі. Вона з'являється на початку вистави, щоб зникнути у завірюсі назавжди. В ілюзорний світ сімейного тепла і злагоди вривається невблаганна дійсність, від якої хто ховається, хто борониться, хто чекає її з надією. Мабуть-таки, українська класика жива не стільки колоритом та екзотикою, не стільки навіть соціально-викривальним пафосом, скільки людяністю, звертанням до окремої душі, і в цьому ще раз переконала франківська вистава.

Не стану розчаровувати глядачів описом принад і сюрпризів цього видовища — приходьте, подивіться! Скажу одне: на вас чекає зустріч з улюбленими акторами у несподіваних перевтіленнях. Ви оціните витончену психологічну графіку й навдивовиж виразні крупні плани Степана Олексенка у головній ролі. Образотворчою рельєфністю передає актор інтелігентську сутність рефлексій і метань героя, як логічна несподіванка сприймається останній його вчинок: в автора його «ведуть під руки», у виставі він іде сам, це його вільний вибір. Але — парадокс визрівання ролі — приховуване героєм вразливіше для сприйняття. Поки що Подорожній виходить, як у автора, «розумним напрочуд», але не справляє враження «завзятого занадто».

Надовго залишаться у пам'яті величезні за обсягом сценічного часу і конденсатом проживання моменту паузи Ніни Гіляровської у ролі дружини героя. Нікого не лишить байдужим зовнішньо скупе, де важать кожен жест, кожна інтонація, внутрішньо насичене життя Віталія Розстального в ролі Миколи. Проте — інформація для роздуму: і в цих випадках актори тримають суворий контроль над своїми емоційними шлюзами. «Чому, — ставлю собі риторичне запитання, — франківці цураються вияву почуттів, до яких, якщо вже так сталося, їх зобов'язують екстраординарні обставини дій? Хоча б у проколах сценічного існування?» Може, від надмірного пієтету до загальностильового звучання вистави? Однак зуміла ж Наталя Лотоцька у ролі баби Наталки продемонструвати воістину бенефісний блиск, перебуваючи на зламі драмокомедії, отримуючи радість від повноти й розкутості почуттів і не впадаючи при цьому в концертантство...

Втім, справа не у нагромаджуванні схвальних епітетів і надрозумних порад. Перед вами, зрештою, перший емоційний відгук на виставу, яка, як вбачається, апелює більше до розуму в апріорному сподіванні, що почуття обов'язково просякнуть цю благодатну театральну матерію. Хотілося б принципово підтримати художню політику франківців (яке негарне слово у прикладенні до театру, чужого дешевій політизації мистецтва), яка услід за «Зимовим вечором» познайомила нас із «Ста тисячами» Івана Карпенка-Карого, невдовзі — з «Патетичною сонатою» Миколи Куліша, а на обрії — Софокл, Шекспір... Франківці творять не у лихоманці компромісного виживання, а у протистоянні обазарюванню мистецтва, задля віджився кореневої системи української театральної культури.

Ростислав КОЛОМІЄЦЬ.

На знімку: фрагмент з вистави «Зимовий вечір».

Фото Василя АРТЮШЕНКА.

На перехрестя

На виставках, гортаючи каталоги, ловиш себе на думці: як багато талановитих молодих художників є нині в Україні! Голосно і розкуто заявили вони про себе. І не тільки у нас, а й за кордоном.

БІЛИ... ГОЛУБ... СИМ...

ДО НИХ належить і Леся Довженко — художниця за сімейною традицією (дочка бойчукіста Григорія Довженка) і за покликанням. Починала як монументаліст, розписувала величезні площини в залах, ресторанах, дитячих садках, палацах (як вона сама зауважує — відлік ішов на «кілометри»). Але не обмежувалась тільки цим. Ткала гобелени, захоплювалася батиком, малювала... Батики (розпис по шовку) «Гуцульське весілля» (ще студентська робота), «Світ Гоголя», «Засновники Києва», «Пісня», «Хрещатий барвінок», — поєднали в собі виразну метафоричність і певну літературну ілюстративність, і абсолютно точно для автора визначені моральні та культурні орієнтири. Батик, як і, зрештою, монументалістика, дуже вплинув на живопис художниці.

Леся закінчила художню школу, що розташувалася в приміщенні Художнього інституту. Очевидно, можна було стати студенткою вузу, але малювати двадцять років одного й того самого натурника чомусь не дуже хотілося. Тому поїхала до Львова, вступила на відділення художнього текстилю тамтешнього Інституту ужиткового мистецтва. І, як нічого не буває випадкового в нашому житті, так не стали випадковими для молодого обдарування роки, проведені в місті Лева. Чудова львівська атмосфера шістдесятих років, прекрасні викладачі Карло Звіринський і Роман Сельський (до речі, вчився у Кракові й Парижі) і та мистецька аура, в яку дівчина потрапила.

Зачарована і освячена Львовом художниця повертається до Києва. Гобелени, розпис по керамічній плитці, енкаустика, темперний розпис...

Гобелени Лесі Довженко заслуговують на окрему розмову. «Пейзаж для двох» романтичний, таємничий, красивий, лаконічний. Свідчення молодості й польоту.

«Світлі образи» — гобелен-триптих, у якому поєднались образи Марусі Чурай, Роксолани, Галшки Гулевичівни, овіяні шанобою, яскраво-видовищні, динамічні, метафоричні.

«Посвята Вірменії» — гобелен-пам'ять про трагічні дні землетрусу. Експресія тла, монументальність скорботної жіночої фігури, білий голуб як символ душі.

Гобелени «Подих вітру» і «Проростання» — це, передусім, жінка, в якій щось від стародавніх ікон, від простоти і лаконічності авангарду початку століття. А за нею — образ вічного древа: пізнання, існування, продовження життя. І дивуєшся невтаємниченим оком, як це взагалі можна виткати і скільки часу на те йде. А часу на те йде дуже багато. Може, тому з'явився в Лесі потяг до живопису. Бо душа прагнула негайного втілення якогось образу, а гобелен вимагає безмежного терпіння, коли нетерпляче натхнення мусить обрати форму прозаїчної довгої праці. І то тим способом, яким ткали ще наші предки за бабці Австрії.

Раніше маляр, який не закінчував відповідного факультету, і мріяти не міг про виставку чи участь у ній. Це було не заведено. Але ті монументалісти, які заробляли на прожиток своїм ремеслом, у майстернях працювали і за мольбертом, шукали неповторних барв у малярстві. Але на виставки їхні твори не проходили.

І от у 1987 році зібралася група монументалістів, яка організувала свою першу виставку під назвою «Погляд». То були різні за мистецьким і творчим спрямуванням особистості. Їхні твори, незвичні за стереотипом сприйняття, вразили свободою і неординарністю. Сама по собі виставка мала знаменне значення — то був своєрідний прорив, вихід зі старої традиції. І він не залишився одноразовим та непоміченим. «Погляд» почав мандрувати по світу: Югославія, Чехо-Словаччина, Угорщина, Німеччина... Поки з новітнім українським авангардом знайомились за кордоном, у політехнічному інституті монументалісти відкрили чергову виставку, присвячену 1000-літтю хрещення Русі — «Діалог крізь віки». Творча група, що складала кістяк цих виставок, об'єдналася в асоціацію «Погляд», котра допомагає своїм художникам пробитися і вижити в наш час.

Тепер, коли минуло кілька років, про «Погляд» вже знають не лише у названих країнах, а й в Італії, Австрії, і навіть у... нас.

Приходить визнання і до Лесі Довженко. Її прізвище почало з'являтися на сторінках журналів, а полотна, гобелени і батики мандрують з виставки на виставку, перетинають кордони багатьох країн.

Художник ...
талант. Це — ...
і захоплення. ...
ле життя, як ...
Від постімпре...
сандра Архип...
мом форм — ...
української ін...
20-х років. ...
тецтвом Три...
бабами, деко...
мами, які ви...
писанках, ма...
код і дохрис...
ку. Можлив...
боти будуть ...

На перехрестях культури

На виставках, гортаючи каталоги, ловиш себе на думці: як багато талановитих молодих художників в нині в Україні! Голосно і розкуто заявили вони про себе. І не тільки у нас, а й за кордоном.

БІЛИЙ ГОЛУБ — СИМВОЛ ДУШІ

ДО НИХ належить і Леся Довженко — художниця за сімейною традицією (дочка бойчукіста Григорія Довженка) і за покликанням. Починала як монументаліст, розписувала величезні площини в залах, ресторанах, дитячих садках, палацах (як вона сама зауважує — відлік ішов на «кілометри»). Але не обмежувалась тільки цим. Ткала гобелени, захоплювалася батиком, малювала... Батики (розпис по шовку) «Гуцульське весілля» (ще студентська робота), «Світ Гоголя», «Засновники Києва», «Пісня», «Хрещатий барвінок», — поєднали в собі виразну метафоричність і певну літературну ілюстративність, і абсолютно точно для автора визначені моральні та культурні орієнтири. Батик, як і, зрештою, монументалістика, дуже вплинув на живопис художниці.

Леся закінчила художню школу, що розташувалася в приміщенні Художнього інституту. Очевидно, можна було стати студенткою вузу, але малювати двадцять років одного й того самого натурника чомусь не дуже хотілося. Тому поїхала до Львова, вступила на відділення художнього текстилю тамтешнього інституту ужиткового мистецтва. І, як нічого не буває випадкового в нашому житті, так не стали випадковими для молодого обдарування роки, проведені в місті Лева. Чудова львівська атмосфера шістдесятих років, прекрасні викладачі Карло Звіринський і Роман Сельський (до речі, вчився у Кракові й Парижі) і та мистецька аура, в яку дівчина потрапила.

Зачарована і освячена Львовом художниця повертається до Києва. Гобелени, розпис по керамічній плитці, енкаустика, темперний розпис...

Гобелени Лесі Довженко заслуговують на окрему розмову. «Пейзаж для двох» романтичний, таємничий, красивий, лаконічний. Свідчення молодості й польоту.

«Світлі образи» — гобелен-триптих, у якому поєднались образи Марусі Чурай, Роксолани, Галшки Гулевичівни, овіяні шанобою, яскраво-видовищні, динамічні, метафоричні.

«Посвята Вірменії» — гобелен-пам'ять про трагічні дні землетрусу. Експресія тла, монументальність скорботної жіночої фігури, білий голуб як символ душі.

Гобелени «Подих вітру» і «Проростання» — це, передусім, жінка, в якій щось від стародавніх ікон, від простоти і лаконічності авангарду початку століття. А за нею — образ вічного древа: пізнання, існування, продовження життя. І дивуєшся невтаємниченим оком, як це взагалі можна виткати і скільки часу на те йде. А часу на те йде дуже багато. Може, тому з'явився в Лесі потяг до живопису. Бо душа прагнула негайного втілення якогось образу, а гобелен вимагає безмежного терпіння, коли нетерпляче натхнення мусить обрати форму прозаїчної довгої праці. І то тим способом, яким ткали ще наші предки за бабці-Австрії.

Раніше маляр, який не закінчував відповідного факультету, і мріяти не міг про виставку чи участь у ній. Це було не заведено. Але ті монументалісти, які заробляли на прожиток своїм ремеслом, у майстернях працювали і за мольбертом, шукали неповторних барв у малярстві. Але на виставки їхні твори не проходили.

І от у 1987 році зібралася група монументалістів, яка організувала свою першу виставку під назвою «Погляд». То були різні за мистецьким і творчим спрямуванням особистості. Їхні твори, незвичні за стереотипом сприйняття, вразили свободою і неординарністю. Сама по собі виставка мала знаменне значення — то був своєрідний прорив, вихід зі старої традиції. І він не залишився одноразовим та непоміченим. «Погляд» почав мандрувати по світу: Югославія, Чехо-Словаччина, Угорщина, Німеччина... Поки з новітнім українським авангардом знайомились за кордоном, у політехнічному інституті монументалісти відкрили чергову виставку, присвячену 1000-літтю хрещення Русі — «Діалог крізь віки». Творча група, що складала кістяк цих виставок, об'єдналася в асоціацію «Погляд», котра допомагає своїм художникам пробитися і вижити в наш час.

Тепер, коли минуло кілька років, про «Погляд» вже знають не лише у названих країнах, а й в Італії, Австрії, і навіть у... нас.

Приходить визнання і до Лесі Довженко. Її прізвище почало з'являтися на сторінках журналів, а полотна, гобелени і батики мандрують з виставки на виставку, перетинають кордони багатьох країн.

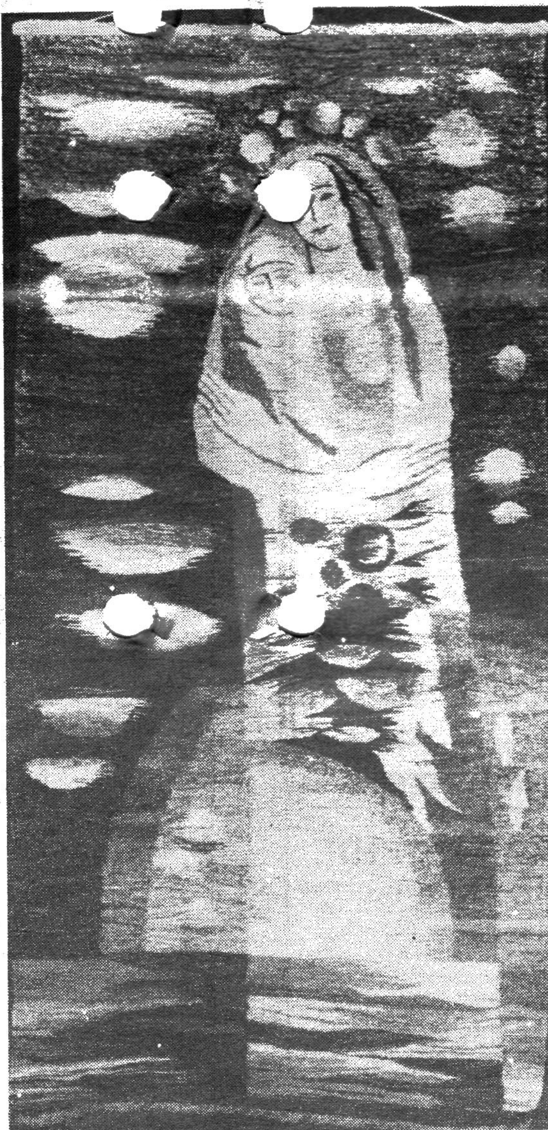

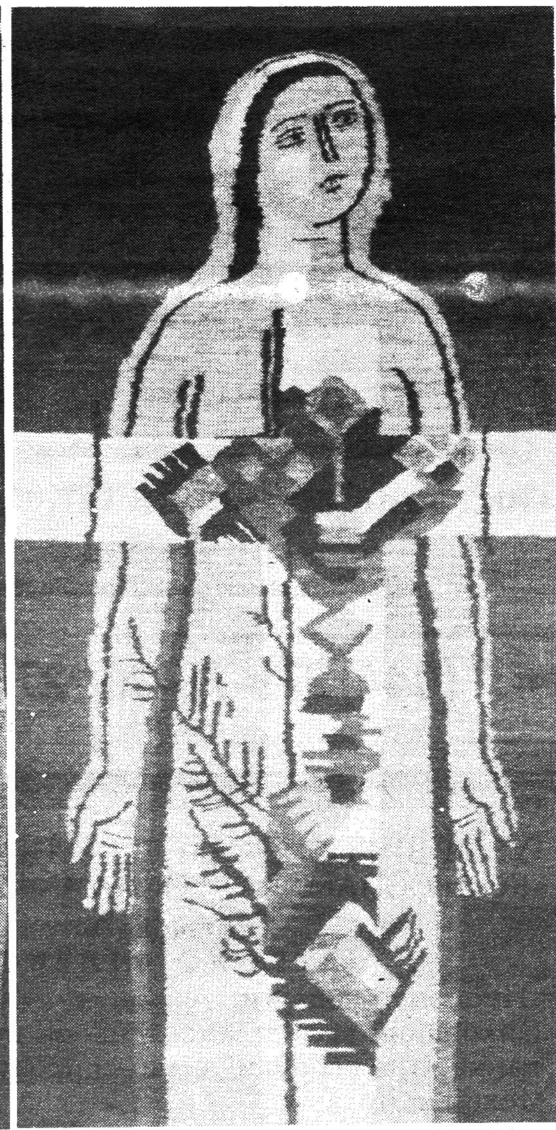

Художник — це не тільки талант. Це — школа, впливи і захоплення. Леся вчилася ціле життя, як і вчиться зараз. Від постімпресіоністів, Олександра Архипенка з його зламом форм — до народної української ікони і художників 20-х років. Цікавиться мистецтвом Трипілля, скіфськими бабами, декоративними формами, які використовуються в писанках, мають дуже давній код і дохристиянську символіку. Можливо, її майбутні роботи будуть ближчі формою до архаїки і більш знайомі? Побачимо.

На запитання, кого із сучасних художників любить, відповідає, що найближчі їй роботи Ганни Собачко-Шостак, Ніни Денисової, братів Миколи та Петра Малишків, Петра Гончара, Віктора Григорова, Любомира Медвідя, скульптора Луїзи Черешкевич.

Ще раз зупиняю зір на картинах Лесі Довженко: «Дотик», «Роксолана», «Данило», «Мармурові спогади»... За зовнішньою ілюзорною статикою і лаконічністю — м'якість і жіночність, теплота і ніжність. Живопис, який викільчився з монументального розпису художниці, гобеленів та батиків, міцніє та розвивається. Він став невід'ємною складовою тієї цілісності, ім'я якій — Леся Довженко.

Теодозія БУРМА.

Київ.

На знімках: художниця Леся Довженко та її гобелени.

ГОЛОС України

культури

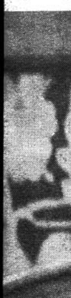

й —

зол душі

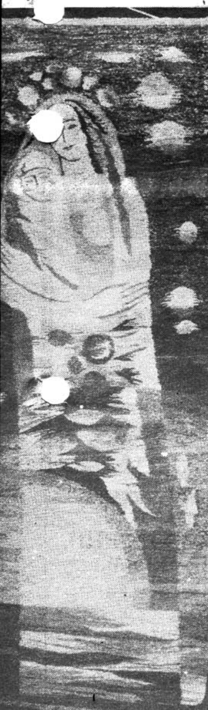

це не тільки
кола, впливи
ся вчилася ці-
вчиться зараз.
ністів, Олек-
а з його зла-
до народної
і художників
виться мис-
, скіфськими
вними фор-
истовуються в
дуже давній
ську символі-
майбутні ро
жчі формою

до архаїки і більш знайомі? Побачимо.

На запитання, кого із сучасних художників любить, відповідає, що найближчі їй роботи Ганни Собачко-Шостак, Ніни Денисової, братів Миколи та Петра Малишків, Петра Гончара, Віктора Григорова, Любомира Медвідя, скульптора Луїзи Черешкевич.

Ще раз зупиняю зір на картинах Лесі Довженко: «Дотик», «Роксолана», «Данило», «Мармурові спогади»... За зовнішньою ілюзорною статикою і лаконічністю — м'якість і жіночність, теплота і ніжність. Живопис, який викільчився з монументального розпису художниці, гобеленів та батиків, міцніє та розвивається. Він став невід'ємною складовою тієї цілісності, ім'я якій — Леся Довженко.

Теодозія БУРМА.

Київ.

На знімках: художниця Леся Довженко та її гобелени.

Володимир **ЗАБАШТАНСЬКИЙ**

ТІЛЬКИ Б ВИСТОЯТЬ, ТІЛЬКИ Б СЬОГОДНІ

Наші першодруки

ДИВИНА

На слова дивлюся,
на скарбові,
Заглядаю в їхню глибину,
Мудрість предків спить
у кожнім слові,
Мов комаха в краплі
бурштину.
Як її звідтіля добути,
Розбудить із вікового сну,
Таїну тисячоліть збагнути,
Таїну краплини бурштину.
Так вона неблизько, так
неблизько,
Що й стрілою мислі
не сягну!
Глибина, глибочище,
глибисько,
Дивина краплини бурштину.

ХРЕСТ

Серед полинної золи
Знов зажурилася, мов
птаха,
Взяли синів, ім'я взяли,
Зняли геть шапку з
Мономаха.
Забрали стяги і звитяги,
Хоч кров за них не
пролили,
І навіть злото з тьмявосягу
Могил правічних загребли.
За стільки років рабства
й мли
Земля, як після моровиці.
Хреста лиш вирвать
не змогли
У Володимира з правиці.

ПРАВО

Спинився на останнім
рубежі,
Нема куди вже, доле,
відступати,
Та доки ж землю від могил
струпату
Терзати будуть виблуди
чужі.
Спинився на останнім
рубежі,
Нема куди, та й пощо
серце гнати.
Знов треба вистоять,
перестогнати?!
Твоя єдина зброя проти
лжі.
Спинився на останнім
рубежі,
Нікого вже тобі не
наздогнати.
Рвонуть кільце останньої
гранати,
Останнє право страдної
душі.

ЗГАДАВ БИ...

Та якби ж мені, доле,
коня вороного,
Та якби ж мені, доле,
сідельце на нього,
Чи сидів би я в башті
з бетонної кістки
Де давно ні від кого
ніякої звістки.
Та якби ж мені, доле,
шаблюка іскриста,
Та якби ж то мені
товариства із триста,
Ковилового степу до
синього пругу,
Із Великого Лугу
Максимове «Пугу!»
Та, якби я все мав, і коня,
і домаху,
Чи згадав би тоді про
того сіромаху,
Що сидить десь у башті
з бетонної кістки,
Де давно ні від кого
ніякої звістки.

ТРИМАЮСЯ

...Але хапаюся, за що
вже тільки можна,
Зависнувши над прірвою
самотини,
Хапаюся за стебла слів,
стеблина кожна
Уже обшмульгана в
долонях до струни.
Хапаюся і за смальке
проміння волі,
За дріт колючий
телефонного дзвінка,
Хапаюся за куцих спогадів,
гондолі,
За волосінь спасенну
власного рядка.
Хапаюся за ланцюги
Кармалюкові,
За крила янголів, за роги
Сатани.
Потерпли руки вже,
скалічені до крові,
Тримаюся над прірвою
самотини.

ДЗВІН

Дзвонослів'я кругом,
дзвоновластя,
Тільки ж сталлю не стане
кришталь.
Я не гірший за інших,
на щастя,
І за інших не кращий,
на жаль.
Дзвоноблуддя того,
дзвоностою.
Дзвонослав'я того крутії,
Скоро гостя задзвонить
косою,
Треба буде стрічати її.
Та допоки край шляху
спочити.
Десь присіла стара на
кругляк,
Я цигарку ще встигну
скінчити
І загнати під стіл переляк.

ТІЛЬКИ Б...

Стихли вже шамкотючі
дощі,
Згасла осінь моя
безборонна,
Запеклись на морозах душі
Мого болю калинові грона.
То відведено долею
стільки,
Що ні світу, ні просвіту
дня,
І три кроки, — від стінки
до стінки,
Навмання, навмання,
навмання...
Чи здивує кого, чи вжахне,
Як пройшов я тим краєм
безодні.
Про одне вже думки, про
одне —
Тільки б вистоять, тільки б
сьогодні.

СВЯТО

Задвигтіли гранітні
майдани
Синьо-злотих твоїх корогов,
Київ з яблуками та медами
Волю вийшов вітати знов.
Свято наше від долі-
крутійки,
Володимире, благослови!
Гріх Богдана спокутує
тільки
Знак Богданової булави.
Хай земля більше рабства
не знає,
Мироносне коріння снує.
Вже доба однодумства
минає,
Многомислія час настає.

МАЛО

Ти їм пробач, їх одверни,
Щоб не хапались за
топорці
Оті вчорашні страхуни,
Що вийшли нині в
правдоборці.
Та тричі нас охорони
І одверни нас від погуби,
Щоб нинішні вже
правдолюби
Не вийшли завтра в
брехуни.
Стрілять на вічах із
гороху
Багато стало хоробрости,
Та мало тих, що
на Голгофу
Могли б за тебе хрест
нести.

БУТИ

Може бути, що мене не буде...
Микола Вінграновський.

Не приходив я нізвідкіля,
Не ходив і звідси нікуди,
Тут я завжди, як
моя земля,
Вічно був і вічно тут
пребуду.
Тут в землі лежить мене
тьма-тьмуща,
Тут мене ще ляже тьмуща
тьма.
Та земля моя, земля
немруща,
І мене в ній стільки
недарма
Пребуло, пребуде,
не мине.
Попри всі погуби та покути,
Якщо стільки у землі мене,
Стільки ж і на ній
повинно бути.
Київ.

ВАШИ ВОЗМОЖНОСТИ БЕЗГРАНИЧНЫ

WESCOM, inc.

КОМПЬЮТЕРНЫЕ СИСТЕМЫ:
Рабочие станции.
Сетевые комплексы под ключ.
Многопользовательские системы на базе ОС UNIX.
Профессиональные издательские системы.
Системы автоматизированного проектирования.

310046, Харьков, ул.Пожарского 2/10
тел. (0572) 94·76·01, 95·96·74, 93·40·75, 94·16·58
факс (0572) 94·35·73, 94·16·5

Фирма WESCOM занимаемся инжинирингом, поставками и установкой сложных компьютерных систем.
В каталогах фирмысвыще 1500 наименований, что позволит Вам выбрать оптимальное аппаратное и программное обеспечение для решения Ваших задач. Тестирование, доставка и монтаж оборудования занимают от 1 до 3 недель и бесплатны для Заказчика.

Повідомляємо про відкриття передплати акцій Страхової компанії акціонерного товариства відкритого типу «Мир», яка проводитиметься з 14 по 25 грудня 1992 р. з 9 до 13 години щодня, окрім вихідних, за адресою: м. Одеса, вул. Краснова, 5 (АТ «Ефект»).

АТ «Мир» створюється для страхування майна, життя, медичного і додаткового пенсійного страхування. Термін діяльності АТ необмежений.

Установчі збори відбудуться о 14 годині 30 грудня 1992 р. за адресою: м. Одеса, пров. Лермонтовський, 2 (санаторій).

Статутний фонд — 2,5 млн. крб. Номінальна вартість акцій — 10 тис. крб.

Початкові внески перераховуються на р/р 3461709 АТ «Ефект» у Київському відділенні Укрсоцбанку м. Одеси, МФО 328414.

Склад фундаторів: інженерно-виробниче АТ «Ефект», санаторій «Лермонтовський», МП «Світовий океан» і фізичні особи.

Засновники.

РЕАЛИЗУЕМ

изготовленные специально с учетом требований отечественных телефонных сетей

телефоны КТ-8686 (Гонконг)

с 10 номерами памяти.

Поставка со склада СП «СИПМА» в г.Киеве.

Тел.: (044) 271–71–29, 276–74–03.

ГОСПОДА!

Вас приветствует брокерская фирма "Коммерческие системы"!

Мы сотрудничаем с солидными деловыми партнерами. Наши брокеры предлагают Вам оперативную помощь в быстрой реализации крупных партий любых товаров, сырья, продуктов.

Заключив с нами договор, господа, Вы можете не сомневаться - в кратчайшие сроки информация о Вашем товаре поступит в биржевые торги крупнейших бирж Украины, в компьютерную сеть передачи сообщений Relcom,в рекламные объявления и обязательно

НАСТИГНЕТ покупателя.

Наша брокерская фирма оперативно и выгодно приобретет для Вас лес и пиломатериалы, мебель, сталь, алюминий, а также изделия из металлов, отечественные и импортные автомобили, продукцию химического производства, сантехнические изделия, станки, оборудование, недвижимость и многое-многое другое.

Делайте заявки на сумму не менее 100.000 рублей.

У нас нет проблем, господа! Их не будет и у Вас!

Для Вас мы работаем без выходных.
Факс (044) 224-43-20, 244-18-80.

Адрес: 252030, Киев, ул. Владимирская, 57.
Тел. в Киеве (044) 224-42-17, 224-14-98.

УСІМ ВИРОБНИКАМ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ, КОЛГОСПАМ, РАДГОСПАМ, ФЕРМЕРАМ.

Асоціація «АГРОКОМПЛЕКС»

Пропонує послуги:

- виконання ваших замовлень на поставку обладнання з переробки сільгосппродукції, сільгосптехніки;
- реалізація виробленої вами сільгосппродукції на вигідних умовах.

РЕАЛІЗУЄМО ВЖЕ СЬОГОДНІ:

- електричні коптильні м'яса і риби різної потужності;
- малу сільську пекарню;
- крупорушку для переробки гречки і проса;
- обладнання для виробництва білкової ікри.

Звертайтесь до нас!

Ми ваш надійний партнер.

Наша адреса: 254070, м. Київ-70, вул. Сагайдачного, 35.

Тел. 416-68-31.

Факс 417-54-62.

Formula

НЕ ЗАРЫВАЙТЕ ДЕНЬГИ В ЗЕМЛЮ. ВКЛАДЫВАЙТЕ В КАБЕЛЬ!

КОРПОРАЦІЯ ІТО

НЕ КОПАТЬ!

Например: ВВГ 1*120
КОГхл 2*4
КСГ 2*16
КГхл 2*16
КГхл 3*35+1*10
КГхл 3*95+1*35
КГЭхл 3*25+1*10
КГЭхл 3*25+1*10+1*6
КГЭхл 3*120+1*35+1*10
КПГ 3*25+1*25
КПГС 3*10+1*6
КПГС 3*35+1*10
КПГУ 3*95
КПГУ 3*95+1*25
КПГУ 3*120+1*35
КРР 3*1,5+1*1,5
РРГ 3*2,5+1*2,5
РРГГ 3*4+1*2,5
ВБВ 3*35
ВБбшв 3*95+1*50
ВВГ 3*150
АВБбшв 3*35
АВВГш 3*35
ААБлУ-1 3*120
АБлУ-6 3*50
АБлУ-6 3*70
АБлУ-6 3*95
АшвУ-6 3*95
АВКшлУ-6 3*95
ЦАСБУ-6 3*150
ЦАСБГУ-6 3*50
ЦАСБГУ-6 3*150
ААБлУ-6 3*70
ААБлУ-6 3*95
ААБлУ-6 3*120
ААшвУ-6 3*120
АБлУ-10 3*35
ААБлУ-10 3*35
ААБлУ-10 3*150
ААшвУ-10 3*35
ААшвУ-10 3*70

Нигде КРОМЕ как в Торговом Доме ИТО

Так что обращайтесь прямо в Торговый Дом ИТО: город Киев, улица Чигорина, 57 комнаты 32 и 33

Или звоните: (044) 269-60-87, 269-60-85

(Продолжение следует...)

Поставка со складов в Киеве СИГАРЕТ

Marlboro

Оплата в СКВ

Минимальная партия 20 тыс.штук

телефоны:
(044) 276-74-03; 271-71-29

PRIMEXPRESS

Престижные круизы по Средиземноморью, вокруг Европы и в Атлантическом океане.
Высший класс — лучшее общество
Комфортабельные лайнеры
Развлекательные программы с участием лучших артистов
ВЕСЬ МИР У ВАШИХ НОГ!
Чартерные авиарейсы в Болгарию с отдыхом на Золотых Песках
Оплата в СКВ или рублях (купонах)
Одесса, 270091, Загубаннского, 10а, ПРИМЭКСПРЕСС.
Тел.: (0482) 33-05-83, 25-90-74, 22-72-82.
Телекс: 232188 TEMP US.
Факс: 32-56-15.

Продаж і обслуговування автомобілів ФІАТ

FIAT

Офіційний імпортер АДС "УМКЦентр"

Зі складу в Києві і на замовлення автомобілі:
FIAT Uno — економічний (4л/100км);
FIAT Tipo — комфортабельний;
FIAT Tempra — елегантний;
FIAT Croma — представницький;
FIAT Ducato — мікроавтобуси і фургони.
Версії для наших доріг.
Кузов оцинкований (100%).
Оплата в ВКВ або бартер.
Виставка автомобілів у павільоні "Машинобудування" Центру виставок і ярмарок України (пр. Глушкова, 1).
Тел.: (044) 261-73-36 Факс: (044) 229-63-36
228-78-49
228-63-46

Фірма «ПАНДА»

Пропонує для реалізації за готівку та безготівковий розрахунок, а також за бартером автомобілі:

ГАЗ-3307 — фургон — 800 тис.
ГАЗ-66 — фургон — 800 тис.
ГАЗ-66 — тех. допомога — 900 тис.
ГАЗ-66 — тех. допомога, експортний варіант — 1 200 000.
ГАЗ-31029 «Волга».
Ціни вказано з урахуванням НДС.
На оптові партії можлива знижка.
Поставки залізницею протягом 7 днів або одержання зі складів в Ужгороді та Москві.
Здійснюємо поставки техніки на зовнішній ринок.
Закупимо або візьмемо на комісію товари для реалізації на зовнішньому ринку.
м. Ужгород, вул. Бородіна, 14. Тел. 6-22-47. Факс 2-04-00.
м. Москва, вул. Київська, 22. Тел. 249-33-65.
м. Н. Новгород, Окський з'їзд, 2-а. Тел. 34-11-17.

КЕРІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ!

Виробниче об'єднання «Тернопільський комбайновий завод» має можливість виготовити корпуси редукторів, деталі складного профілю із заготовок замовника на обробних центрах виробництва СНД і Німеччини.

Вартість виконаних робіт згідно з укладеним договором.

Довідки по телефонах: 2-84-60, 71-70-75.

КИЇВСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТОКО»

Гроші з Росії в Україну — за **ТРИ** банківські дні!

Замовники з України отримають на 40 % більше від суми платежів!

Тел. (044) 560-61-61.

Принципиально новый вид офисной техники

НАСТОЛЬНАЯ ОФИСНАЯ СИСТЕМА «НАВИГАТОР» ПРОИЗВОДСТВА ФИРМЫ «Canon»

отлично зарекомендовал себя на нашем рынке

В "НАВИГАТОРЕ" как единый комплекс работают:
телефакс;
телефон с автоответчиком;
IBM-совместимый компьютер со струйным принтером и сенсорным экраном;
сканер.

Поставка и весь комплекс услуг в представительствах СП "Сипма" в Киеве и Москве.
Телефоны: (044) 276-74-03, 271-71-29.

У СВЯТО — ПРО ПРОБЛЕМИ

Разом із усією країною перші кроки шляхом незалежності зробили й українські спортсмени. Яким був рік для них! Про це розповідає президент НОК, міністр України у справах молоді та спорту, дворазовий олімпійський чемпіон Валерій БОРЗОВ:

— Спершу хотілося б сказати про нашу головну перемогу. Хоча її не можна назвати стовідсотковою, але вона — факт. Нинішнього року ми змогли підняти прапор України на Олімпійських іграх у Барселоні. Звідти на весь світ на честь наших чемпіонів пролунав і державний гімн молодої країни.

А ще ми провели перші національні чемпіонати з різних видів спорту, збірні України взяли участь у численних міжнародних змаганнях. У цілому цей рік став «урожайним» для нашої спортивної сім'ї.

Однак, як це не прикро, доводиться говорити й про сумні речі. Ситуація склалася так, що я не можу гарантувати участі України в зимових Олімпійських іграх 1994 року. Валютні кошти є тільки для відбіркових змагань, а на поїздку до Ліллехаммера їх немає. Враховуючи важку економічну ситуацію в країні, наша проблема набуває особливої гостроти. Національний олімпійський комітет, зрозуміло, не сидить склавши руки, а робить усе можливе для поліпшення становища, шукає для цього різні шляхи.

Утім, на речі слід дивитися реально. Треба зважити на те, що комерційні структури у світі не знають наш НОК, бо Україна ще не виступала на Олімпіадах повністю самостійною командою. До того ж ми повинні затямити головне: що нас ніхто не чекає з розкритими обіймами в тому дуже конкурентно спланованому і стабільно злагодженому міжнародному олімпійському русі. Держави з середнім спортивним потенціалом не в захваті від нашої «інтервенції» на спортивних аренах світу. Вони добре усвідомлюють, що поява нових самостійних команд із колишнього СРСР може пересунути їх із чільних місць на Олімпіадах на восьмі, десяті тощо. А це загроза втратити великі кошти, Адже все пов'язано з рекламою, спортінвентарем.

І все ж це, як на мене, не безвихідна ситуація. Повторюю, робимо все для її поліпшення. Нещодавно мав контакт з керівниками всесвітньовідомої фірми з випуску спортивного взуття й одягу «Рібок» відносно генерального спонсорства. Можливо, вона візьме нас під своє крило. Звісно, шукатимемо й інші варіанти. Світ, як кажуть, не без добрих людей. Одна така людина — пан Петро Сирник, літній чоловік з Канади. Він уже переказав 20 тисяч канадських доларів на адресу нашого НОКу і збирається пожертвувати ще десять Велика дяка йому і земний уклін.

Але найбільше потрібна сьогодні допомога держави. Без неї ми нічого не зробимо. Повірте, не хочеться втрачати гідності і пускати капелюха по колу...

Користуючись нагодою, хочу звернутися до вітчизняних великих підприємств, фірм, приватних осіб, які могли б надати хоча б одноразову валютну допомогу українському спорту: «Шановні панове, зважте на те, що наші атлети прославляють державу в світі».

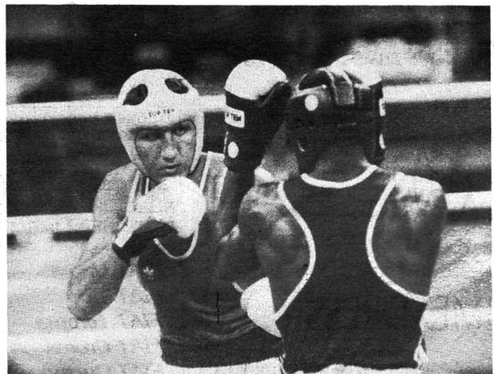

На знімку: лідер українського боксу, срібний призер Олімпіади в Барселоні Ростислав Зауличний (ліворуч) зі Львова на олімпійському рингу.

Фото Миколи БОЧКА.

Поздоровляємо!

ДОРОГОЦІННИЙ СПЛАВ

Перемогою шахісток України (Аліса Галямова-Іванчук, Марта Літинська, Ірина Чолушкіна) завершився в угорському місті Дебрецені командний чемпіонат Європи.

А до цього додамо, що й чоловіча збірна нашої держави (Василь Іванчук, Олександр Білявський, Олег Романишин, В'ячеслав Ейнгорн та Ігор Новиков) стали срібними призерами цих змагань. Перше місце в росіян.

Хокей

ПІД МЕЛОДІЇ ГВАРДІЙЦІВ

Свій черговий матч у розіграші Кубка МХЛ хокеїсти київського «Сокола» проводили вдома. Вони зустрічалися з мінським «Динамо». Нічия — 3:3 (0:1, 2:1, 1:1, 0:0). Шайби закинули Млинченко (32). Аліпов (38), Бобровников (60) — у господарів; Ложкін (5, більшість), Занковець (36), Скабелка (48), — у гостей.

Майже три тисячі глядачів, які прийшли до Палацу спорту, гадаю, не пошкодували. По-перше, поєдинок був гострим і напруженим. Кияни весь час наздоганяли суперника. Довелося їм за сорок секунд до кінця третього періоду замінити воротаря на шостого польового гравця. І це було розумне рішення тренерів, бо за сім секунд до сирени Василь Бобровников врятував «Сокіл» від поразки.

По-друге, болільників перед зустріччю і в перервах гри приємними мелодіями розважав зразково-показовий духовий оркестр Національної гвардії України. Колектив молодий (існує лише п'ять місяців), але майстрів-виконавців має не гірших, ніж хокейна команда.

Петро ГЕНЧУК.

ІЗ СУДДІВСЬКИХ ПРОТОКОЛІВ

Кубок країни з футболу. 1/8 фіналу, матчі-відповіді.

«Металург» (Запоріжжя) — «Таврія» (Сімферополь). 3:0 (2:0). Голи: Мущинка (12), Гуральський (31), Дудник 87).

Перший матч — 1:1.

«Динамо» (Київ) — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ). 4:1 (3:1). Голи: Леоненко (17, 44), Шкапенко (37), Зуєнко (90) — у господарів: Лахмай (29) — у гостей.

Перший матч — 2:0.

«Хімік» (Сєвєродонецьк) — «Кремінь» (Кременчук). 1:0 (1:0). Гол: Бублик (5).

Перший матч — 1:2.

«Верес» (Рівне) — «Торпедо» (Запоріжжя). 2:1 (2:1). Голи: Снєгирьов (2). Кучер (15) — у господарів; Р. Бондаренко (40) — у гостей.

Перший матч — 1:3.

«Волинь» (Луцьк) — «Зоря»-МАЛС (Луганськ). 5:0 (3:0). Голи: Зуб (4, 5), Польний (19), Дикий (51), Богунов (87).

Перший матч — 0:3.

«Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Нива» (Тернопіль). 2:0 (0:0). Голи: Думенко (56, 65).

Перший матч — 0:3.

«Темп» (Шепетівка) — «Металіст» (Харків). 0:0.

Перший матч — 0:1.

«Карпати» (Львів) — СК «Одеса» (Одеса). 3:2 (2:2). Голи: Покладок (11, 76), Топчієв (17) — у господарів; Заярний (33), Парахневич (37) — у гостей.

Чвертьфінальні матчі гратимуться в квітні наступного року. Зустрінуться: «Динамо» — «Волинь», «Нива» — «Металіст», «Карпати» — «Металург», «Хімік» — «Торпедо».

Ще одна інформація, яку отримали в Федерації футболу України: друге коло національного чемпіонату у вищій лізі стартуватиме 14 березня.

ЗНАЙОМИЙ НЕЗНАЙОМЕЦЬ

Зміна тренерів у такому клубі, як київське «Динамо», — подія, погодьтеся, неординарна. Так-от, це факт: біля керма колективу став заслужений майстер спорту, заслужений тренер України, триразовий чемпіон СРСР, володар європейських Кубка кубків і Суперкубка, бронзовий призер Монреальської Олімпіади, 44-річний Михайло ФОМЕНКО.

Чималий і тренерський стаж у Михайла Івановича. Після кар'єри футболіста він навчався у Вищій школі тренерів у Москві. З її дипломом повернувся до Києва і два сезони працював під керівництвом Валерія Лобановського в рідному клубі. Тоді в дублі набували досвіду такі відомі сьогодні майстри, як Михайличенко, Кузнецов та інші. Зі скрипом, як кажуть, відпустили Фоменка з Києва, бо молодий тренер прагнув до самостійної роботи. Він очолював «Десну», «Кривбас», «Гурію» (Ланчхуті), «Автомобіліст» (Суми). І всюди мав високі бали за роботу. І от цей знайомий незнайомець знову в «Динамо». Але в новій якості...

— Вам дали достатньо повноважень, щоб реалізувати себе в цьому колективі?

— Між розмовами і справою, як правило, існує певна дистанція. Повноваження отримав, але як воно все буде насправді, коли почнеться серйозна робота, сказати важко. Поживемо — побачимо.

— Тоді скажіть, які завдання перед вами поставлені?

— Гадаю, що повторюся, але повинен відповісти: перед цією командою завжди стоїть висока мета. Це виграш чемпіонату. Кубка, стабільно виступати на міжнародній арені. Отож, я відповідальний за все це.

— Яка лінія в команді сьогодні потребує посилення найбільше?

— Київські динамівці завжди відзначалися агресивним нападом, мобільним і потужним захистом, які базувалися на хорошому півзахисті. Мені здається, що насамперед слід відродити агресивність. Як на мене, нинішня ситуація в українському футболі дуже нагадує ту, яка спостерігається в Англії. Там також багато гравців виїжджає за кордон. Але глядачів на трибунах стадіонів туманного Альбіону не меншає. Завдяки чому ж? Гадаю, людей захоплює гостра боротьба, цікаві тактичні варіанти, які застосовують клуби. Футболістів там не примушують робити те, чого вони не вміють. Натомість стимулюють ті якості, якими конкретний гравець володіє.

— Якщо вже заговорили про футбольну еміграцію, то чи можна її припинити у нас?

— Ми не в змозі звести височезні паркани, замкнути кордони. У цивілізованих футбольних країнах нікого не тримають, а спокійно готують нових зірок і горді з того, що їхні майстри виступають в іменитих командах Європи.

— Цікаво, ви за здорову конкуренцію в колективі чи схильні мати під рукою 13—14 рівноцінних гравців?

— Вважаю, що гравців до основного складу ставить не тренер, а вони самі себе. Добре підготовлений функціонально, з високим рівнем гри футболіст не матиме ніколи проблем з місцем в «основі». Таким чином, без здорової конкуренції не буває сильних колективів. І не тільки в футболі.

— І останнє запитання. Познайомте, будь ласка, з планом вашого клубу на підготовчий період...

— Третього січня вирушаємо на традиційний збір до містечка Рюйт у Німеччині. Там пробудемо до 17 січня. Далі (це тільки плани): з 25 січня по 8 лютого готуватимемося в ПАР, а з 11 по 28 лютого — у Франції. Постараємося знайти гідних партнерів і зіграти необхідну кількість товариських матчів. Після цього й визначимо основний склад, який продовжить виступи в чемпіонаті країни.

— Що ж, успіху вам і динамівцям.

— Дякую.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Телебачення

СЕРЕДА 2 ГРУДНЯ

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.
9.00 Кінозустрічі.
10.00 Фільм-концерт
10.35 Шкільний екран. 5 кл. Музика. «Казка в музиці», «Лускунчик».
11.05 Свічадо.
12.05 УТН.
12.20 Багатосерійний художній телефільм «Бодетаун». 18 серія.
16.00 УТН.
16.05 Клас-юніор-бізнес.
17.10 Живе слово. Український правопис.
17.50 Із забуття. Художник Едуард Штайнберг.
18.30 Органні твори Й.-С. Баха.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм «Клаптик і хмаринка». Фільм 3.
19.30 Прем'єра документального телефільму «Скарбниця давнини».
19.40 Архіви свідчать.
20.25 «Сторінки української симфонічної музики».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Акценти.
22.00 Прем'єра документальної кінотрилогії «Просвітлої дороги свічка чорна». Фільм 2 «У білій стужі сонце України».
22.45 «5 за 25». Кращі пісні року.
23.10 УТН.
23.25 Душі криниця. А. Демиденко.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

9.20 Наш музичний клуб.
10.00 Мультфільми.
10.30 Прем'єра документального телефільму «Листи з Росії».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». Художній телефільм. 2 серія.
12.25 Прем'єра короткометражного художнього телефільму «Заплющ очі». (Китай).
12.55 «Бережіть жінок». Художній телефільм. 2 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот. Фірма «Вибір».
15.15 «Бджола Майя». Мультфільм.
16.05 Між нами, дівчатами.
16.50 Прес-експрес
17.00 Новини.
17.25 Міждержавний телеканал «Останкіно» представляє.
18.00 Прем'єра художнього телефільму «Жозеф Бальзамо». 2 серія.
19.05 Театральні зустрічі.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра художнього телефільму «Група ризику». 2 серія.
21.45 Чорний ящик.
22.15 В гостях у М. Магомаєва.
23.00 Новини.
23.25 Кіно до запитання.
0.10 «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона» Художній телефільм. 2 серія.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

11.00 Денний сеанс. «Заповіт професора Доуеля». Художній фільм.
12.35 Т.Ін.Ко.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Бізнес: нові імена.
15.15 «Бадабоки». Програма для дошкільнят (Франція).
15.35 Перший тайм.
15.50 Там-там-новини.
16.05 ТрансРосефір. Далекий Схід.
16.50 Християнська програма.
17.20 Щоденник з'їзду.
17.35 «Сніг — доля моя». Прем'єра документального телефільму. 1 серія.
18.45 Свято кожен день.
18.55 Київська панорама.
19.15 Телебіржа інформує.
19.25 Домашній екран. Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 107 серія.
20.15 «Кінь». Мультфільм для дорослих.
20.25 Студія «Сатирикон».
20.50 В. Стефаник. «Камінний хрест».

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.25 Худ. фільм «Чужі тут не ходять».
14.40 Мультфільми.
15.00 Худ. фільм «Ейр-Америка».
16.45 Відеомузика.
19.25 Мультфільми.
19.40 Худ. фільм «Ва-банк-2».
21.15 Відеомузика.
21.30 Худ. фільм «Аероплан-2».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 450.402.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 45 6 7 8 9

Зам. 0311229.